

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA STAVEBNÍ

Katedra ekonomiky a řízení ve stavebnictví

DIPLOMOVÁ PRÁCE

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Mandík** Jméno: **Radek** Osobní číslo: **440755**
Fakulta/ústav: **Fakulta stavební**
Zadávající katedra/ústav: **Katedra ekonomiky a řízení ve stavebnictví**
Studijní program: **Stavební inženýrství**
Studijní obor: **Stavební management**

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce:

Dopad růstu cen v průběhu zadávací lhůty na rozsáhlé dopravní stavby

Název diplomové práce anglicky:

The impact of price increases during tender periods on large traffic construction works

Pokyny pro vypracování:

Zákon o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. a Vyhláška č. 169/2016 Sb.
Cenová soustava OTSKP.
Výběr nosných položek rozpočtů dopravních staveb.
Posouzení vývoje cenové hladiny OTSKP.
Zhodnocení příčin, důsledků a rizik pro uchazeče ve veřejných soutěžích a návrh opatření.

Seznam doporučené literatury:

Kolektiv autorů: Zákon o zadávání veřejných zakázek. Wolters Kluwer ČR, 2017, 1.vyd. 1108 str., ISBN 978-80-7552-102-6
Zajíček, J. a kol.: Technologie staveb vozovek. ČKAIT, 2014, 1.vyd. 392 str., ISBN 978-80-87438-59-6
SFDI: OTSKP, aktualizace 2019, dostupný na: <https://www.sfdi.cz/pravidla-metodiky-a-ceniky/cenove-databaze/>

Jméno a pracoviště vedoucí(ho) diplomové práce:

Ing. Iveta Střelcová, Ph.D., katedra ekonomiky a řízení ve stavebnictví FSV

Jméno a pracoviště druhého(ho) vedoucí(ho) nebo konzultanta(ky) diplomové práce:

Datum zadání diplomové práce: **27.09.2019**

Termín odevzdání diplomové práce: **05.01.2020**

Platnost zadání diplomové práce: _____

Ing. Iveta Střelcová, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) práce

prof. Ing. Renáta Schneiderová Heralová, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry

prof. Ing. Jiří Máca, CSc.
podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Diplomant bere na vědomí, že je povinen vypracovat diplomovou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v diplomové práci.

Datum převzetí zadání

Podpis studenta

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou práci vypracoval samostatně, a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s Metodickým pokynem o dodržování etických principů při přípravě vysokoškolských závěrečných prací.

V Praze dne 4.1.2020

Bc. Radek Mandík

**Dopad růstu cen v průběhu zadávací lhůty
na rozsáhlé dopravní stavby**

**The impact of price increases during tender periods
on large traffic construction works**

Anotace

Diplomová práce se zabývá problematikou cenové odchylky mezi kontrolním položkovým rozpočtem dle cenové soustavy OTSKP a tržními cenami u nadlimitních veřejných zakázek na stavební práce rozsáhlých dopravních staveb. Cenová odchylka vzniká nejčastěji v důsledku kombinace průtahů před započítáním stavebních prací a rychlé změny cen stavebních prací. V současnosti neexistuje účinné opatření, jež by tyto vlivy eliminovalo. Dříve existovala tzv. valorizace, jež na nárůst cen reagovala, v současnosti však podobné opatření chybí.

Cílem této práce je prozkoumat tuto problematiku a určit klíčové faktory, jež vývoj cen ve stavebnictví ovlivňují. Další část práce si klade za cíl popsat současný stav veřejných zakázek na českém stavebním trhu. Dále se bude zabývat otázkou, proč jsou podmínky veřejných zakázek pro mnoho firem velmi nevýhodné. V závěru práce bude navrženo opatření, jež by na zjištěné skutečnosti reagovalo a finančním problémům stavebních firem předcházelo.

Annotation

This diploma thesis deals with the issue of price deviation between the control item budget according to the OTSKP pricing system and market prices for over-limit public contracts for large transport constructions. The price deviation occurs most often as a result of delays before the start of the construction combined with a rapid change in the prices of construction work. At present, there is no effective measure to eliminate these effects. There used to be a system called indexation which responded to the increase of prices. Currently, however, such measures are missing.

The aim of the thesis is to analyse this issue and identify the key factors that influence the development of prices in the construction industry. Further on, the current state of public procurement on the Czech construction market is described. The thesis will also address the problem why the conditions of public procurement are so unfavourable for many companies. At the end of the thesis will be proposed a measure that could respond to the findings and prevent from financial problems of construction companies.

Klíčová slova

dopravní stavby, veřejné zakázky, ceny ve stavebnictví

Key words

transport constructions, public procurement, prices in the construction industry

Poděkování

Mé velké díky patří Ing. Ivetě Střelcové, Ph.D. za odborné vedení, cenné poznatky a náměty k vypracování této diplomové práce.

Rád bych také poděkoval svým rodičům za podporu nejen při psaní této práce, ale v průběhu celého studia.

Obsah

Úvod	1
1. Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek a Vyhláška č. 169/2016 Sb.	3
1.1 Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek	4
1.2 Vyhláška č. 169/2016 Sb. o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr	16
2. Cenové soustavy	19
2.1 Cenová soustava ÚRS	19
2.2 Cenová soustava RTS DATA	20
2.3 Oborový třídník stavebních konstrukcí a prací (OTSKP)	21
2.3.1 Účel a cíl popisovníku	22
2.3.2 Využití popisovníku	22
2.3.3 Seznam stavebních dílů popisovníku	23
2.3.4 Příklad konkrétní položky	24
2.4 Porovnání OTSKP a TSKP	24
3. Praxe veřejných zakázek	27
3.1 Ředitelství silnic a dálnic ČR	27
3.2 Porovnání veřejných zakázek	28
3.3 Konkrétní veřejné zakázky	33
3.3.1 D35 Opatovice - Časy	33
3.3.1.1 Zakázka ze dne 20. září 2016	33
3.3.1.2 Zakázka ze dne 27. srpna 2018	36
3.3.2 I/68 Třanovice - Nebory	37
3.3.2.1 Zakázka ze dne 21. září 2016	37
3.3.2.2 Zakázka ze dne 22. října 2018	38
3.3.3 Srovnání cen veřejných zakázek	40
3.4 Výběr nosných položek rozpočtů dopravních staveb	43

4.	Vývoj cen na českém stavebním trhu	47
4.1	Posouzení vývoje cenové hladiny OTSKP	47
4.2	Vývoj cen ve stavebnictví	54
4.2.1	Náklady na materiál	55
4.2.2	Náklady na mzdy	59
4.2.3	Náklady na provoz stavebních strojů a zařízení	60
4.2.4	Nárůst cen v průběhu zadávací lhůty	62
4.3	Zhodnocení příčin, důsledků a rizik pro uchazeče ve veřejných soutěžích	62
4.3.1	Úpadek stavební firmy SDS Exmost	64
4.4	Rozhovor: Michal Jurka	65
5.	Návrh opatření	69
5.1	Smluvní podmínky FIDIC	69
5.2	Valorizace ve veřejných zakázkách	73
5.2.1	Valorizace v minulosti	73
5.2.2	Valorizace dnes	76
5.3	Návrh opatření	79
	Závěr	84
	Seznam zdrojů	85
	Literatura	92
	Legislativa	92
	Seznam obrázků	93
	Seznam grafů	93
	Seznam tabulek	94

Úvod

Tato diplomová práce se zabývá cenami stavebních prací na českém stavebním trhu, a to konkrétně v oblasti nadlimitních veřejných zakázek na stavební práce pro rozsáhlé dopravní stavby.

Práce si klade za cíl pojednat o veřejných zakázkách a vývoji cen. A to cen expertních (Expertní cenu vydává Ministerstvo dopravy. Jedná se o ceny vytvořené statistickou metodou z nabídkových cen skutečných zakázek.^[93]) a tržních (Ceny dosažené na trhu. Jsou dosahovány s tendencí k rovnováze mezi nabídkou a poptávkou.^[94]) a tyto ceny porovnat. V diplomové práci jsou detailně sledovány ceny veřejných zakázek, klíčových stavebních prací, dále pak ceny stavebních materiálů, mezd ve stavebnictví a dalších nákladů.

Cílem práce je osvěta a vysvětlení vývoje cen stavebních prací v průběhu zadávací lhůty veřejné zakázky, ale i po této lhůtě. Jsou zde popsány časové průtahy během zadávacího řízení veřejné zakázky a dopad na ekonomickou výhodnost veřejné zakázky z pohledu dodavatele stavebních prací.

Závěrem diplomové práce je pak vyhodnocení příčin a rizik pro uchazeče ve veřejných soutěžích a návrh účinného opatření.

Pro správné pochopení principu fungování veřejných zakázek je potřebná znalost zákona č.134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek a vyhlášky č. 169/2016 Sb. o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr. Této legislativě se věnuje kapitola č. 1.

Pro práci s expertními cenami je třeba správné chápání cenových soustav, v oboru rozsáhlých dopravních staveb pak zvláště Oborového třídníku stavebních konstrukcí a prací. Toto téma je vysvětleno v kapitole č. 2.

Kapitola č. 3 se pak zabývá konkrétními veřejnými zakázkami. Sleduje jejich ceny, lhůty, termíny, výsledky. V závěru kapitoly jsou vybrány nosné položky (klíčové, utvářející většinou cenu zakázky), na kterých je v další kapitole sledován vývoj cenové hladiny.

Kapitola č. 4 se zabývá cenami na českém stavebním trhu. Na základě nosných položek porovnává expertní a tržní ceny stavebních prací. Zabývá se příčinami vývoje cen stavebních prací a změnou jednotlivých přímých nákladů. V závěru pak hodnotí dopad vývoje cen a rizika pro potencionální dodavatele stavebních prací.

Závěrem práce je kapitola č. 5, která uzavírá předchozí kapitoly. V návaznosti na vyhodnocená rizika pro dodavatele stavebních prací se zabývá návrhem účinného opatření pro zajištění spravedlivých podmínek v oblasti veřejných zakázek.

Diplomová práce se zabývá tématem živým, aktuálním. Není jen pouhou teorií, nýbrž čerpá z konkrétních případů a ze zdrojů co nejaktuálnějších. Svá tvrzení dokládá příklady z praxe. Snaží se popsat soudobé trendy a vytvořit podklad k nápravě zjištěných problémů a vytvoření zdravého tržního prostředí v oblasti dopravního stavitelství.

1. Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek a Vyhláška č. 169/2016 Sb.

Zadávání veřejných zakázek představuje významnou oblast českého trhu. Přestože právní úprava tohoto segmentu není rozsáhlá, dopady právních předpisů jsou velmi zřetelné vzhledem k časté prezentaci ze stran médií a pozornosti ze strany veřejnosti. ^[1, str. 3]

Klíčovým zákonem z hlediska veřejných zakázek je zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek ze dne 19. dubna 2016, vstupující v účinnost od 1. října 2016, jež je čtvrtou generací české právní úpravy v oblasti veřejných zakázek. Zákon je vydán po více než desetileté účinnosti předchozího zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ze kterého vychází. Zákon č. 134/2016 Sb. zároveň reaguje na příslušné směrnice Evropské unie z roku 2014. ^[1, str. 3-5] ^[2]

Pro téma této diplomové práce je v oblasti legislativy významná taktéž vyhláška č. 169/2016 Sb., Vyhláška o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr ze dne 12. května 2016, účinná od 1. října 2016. ^[3]

Při interpretaci zákona a zadávání veřejných zakázek je třeba mít na paměti neustále se opakující, neměnné zásady ovládající zadávání veřejných zakázek: ^[1, str. 4]

„transparentnost, přiměřenost, rovné zacházení a zákaz diskriminace.“ ^[1, str. 4]

1.1 Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek

Ze zmíněného zákona jsou vybrány klíčové pasáže. Jsou důležité pro chápání veřejných zakázek a principu jejich fungování a pro pochopení této diplomové práce vůbec. Současně vysvětlují základní pojmy, jež tato diplomová práce užívá.

ČÁST PRVNÍ: Obecná ustanovení, HLAVA I: Základní ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

„Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a upravuje

- a) pravidla pro zadávání veřejných zakázek, včetně zvláštních postupů předcházejících jejich zadání,*
- b) povinnosti dodavatelů při zadávání veřejných zakázek a při zvláštních postupech předcházejících jejich zadání,*
- c) uveřejňování informací o veřejných zakázkách,*
- d) zvláštní podmínky fakturace za plnění veřejných zakázek,*
- e) zvláštní důvody pro ukončení závazků ze smluv na veřejné zakázky,*
- f) informační systém o veřejných zakázkách,*
- g) systém kvalifikovaných dodavatelů,*
- h) systém certifikovaných dodavatelů,*
- i) dozor nad dodržováním tohoto zákona.“ [2, §1]*

§ 2

Zadání veřejné zakázky

„(1) Zadáním veřejné zakázky se pro účely tohoto zákona rozumí uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce. (...)

(2) Veřejnou zakázkou je veřejná zakázka na dodávky podle § 14 odst. 1, veřejná zakázka na služby podle § 14 odst. 2, veřejná zakázka na stavební práce podle § 14 odst. 3, koncese na služby podle § 174 odst. 3 nebo koncese na stavební práce podle § 174 odst. 2.“ [2, §2, odst. 1,2]

§ 3

Druhy zadávacích řízení

„Zadávacím řízením se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) zjednodušené podlimitní řízení,*
- b) otevřené řízení,*
- c) užší řízení,*
- d) jednací řízení s uveřejněním,*
- e) jednací řízení bez uveřejnění,*
- f) řízení se soutěžním dialogem,*
- g) řízení o inovačním partnerství,*
- h) koncesní řízení, nebo*
- i) řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu.“ [2, §3]*

Komentář k §3, písm. b):

„V otevřeném řízení na základě jeho oznámení oznamuje zadavatel neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení; oznámení otevřeného řízení je výzvou k podání nabídek dodavatelů a k prokázání splnění kvalifikace. Blíže viz komentář k § 56.“ [1, str. 16]

§ 4

Zadavatel

„(1) Veřejným zadavatelem je

- a) Česká republika; v případě České republiky se organizační složky státu²⁾ považují za samostatné zadavatele,*
- b) Česká národní banka,*

- c) státní příspěvková organizace,
- d) územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace,
- e) jiná právnická osoba, pokud

1. byla založena nebo zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a

2. jiný veřejný zadavatel ji převážně financuje, může v ní uplatňovat rozhodující vliv nebo jmenuje nebo volí více než polovinu členů v jejím statutárním nebo kontrolním orgánu.

(2) Zadavatelem je osoba, která k úhradě nadlimitní nebo podlimitní veřejné zakázky použije více než 200 000 000 Kč, nebo více než 50 % peněžních prostředků, poskytnutých z

- a) rozpočtu veřejného zadavatele,
- b) rozpočtu Evropské unie nebo veřejného rozpočtu cizího státu s výjimkou případů, kdy je veřejná zakázka plněna mimo území Evropské unie.

(3) Při zadávání sektorových veřejných zakázek podle § 151, včetně sektorových koncesí podle § 176 odst. 3, je zadavatelem také osoba uvedená v § 151 odst. 2.

(4) Pokud zadavatel podle odstavců 1 až 3 zahájí zadávací řízení, i když k tomu nebyl povinen, je povinen ve vztahu k zadávané veřejné zakázce dodržovat tento zákon.

(5) Za zadavatele se považuje také jiná osoba, která zahájila zadávací řízení, ačkoliv k tomu nebyla povinna, a to ve vztahu k tomuto zadávacímu řízení a do jeho ukončení.^{„[2, §4]}

§ 5

Dodavatel

„Dodavatelem se rozumí osoba, která nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací, nebo více těchto osob společně. Za dodavatele se považuje i pobočka závodu; v takovém případě se za sídlo dodavatele považuje sídlo pobočky závodu.“^[2, §5]

§ 6

Zásady zadávání veřejných zakázek

„(1) Zadavatel při postupu podle tohoto zákona musí dodržovat zásady transparentnosti a přiměřenosti.

(2) Ve vztahu k dodavatelům musí zadavatel dodržovat zásadu rovného zacházení a zákazu diskriminace.

(3) Zadavatel nesmí omezovat účast v zadávacím řízení těm dodavatelům, kteří mají sídlo v

a) členském státě Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarské konfederaci (dále jen „členský stát“), nebo

b) jiném státě, který má s Českou republikou nebo s Evropskou unií uzavřenu mezinárodní smlouvu zaručující přístup dodavatelům z těchto států k zadávané veřejné zakázce.“ [2, §6]

ČÁST PRVNÍ: Obecná ustanovení, HLAVA III: Druhy a režimy veřejných zakázek, Díl 1: Druhy veřejných zakázek

§ 14

„(3) Veřejnou zakázkou na stavební práce je veřejná zakázka, jejímž předmětem je

a) poskytnutí činnosti uvedené v oddílu 45 hlavního slovníku jednotného klasifikačního systému pro účely veřejných zakázek podle přímo použitelného předpisu Evropské unie³⁾ (dále jen „hlavní slovník jednotného klasifikačního systému“),

b) zhotovení stavby, nebo

c) poskytnutí souvisejících projektových činností, pokud jsou zadávány společně se stavebními pracemi podle písmene a) nebo b).

(4) Stavbou je pro účely tohoto zákona výsledek stavebních nebo montážních prací vytvářející jednotný celek, který je sám o sobě dostatečný k plnění hospodářské nebo technické funkce. Bez ohledu na právní formu spolupráce mezi

zadavatelem a dodavatelem se za veřejnou zakázku na stavební práce považuje rovněž zhotovení stavby odpovídající požadavkům stanoveným zadavatelem, přičemž za odpovídající požadavkům stanoveným zadavatelem se považuje stavba, u níž má zadavatel rozhodující vliv na druh nebo projekt stavby.“^[2,§14,odst.3,4]

ČÁST PRVNÍ: Obecná ustanovení, HLAVA III: Druhy a režimy veřejných zakázek, Díl 2: Předpokládaná hodnota

§ 16

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky

„(1) Před zahájením zadávacího řízení nebo před zadáním veřejné zakázky na základě výjimky podle § 30 stanoví zadavatel předpokládanou hodnotu veřejné zakázky. Předpokládanou hodnotou veřejné zakázky je zadavatelem předpokládaná výše úplaty za plnění veřejné zakázky vyjádřená v penězích. Do předpokládané hodnoty veřejné zakázky se nezahrnuje daň z přidané hodnoty.

(2) Do předpokládané hodnoty veřejné zakázky se zahrne hodnota všech plnění, která mohou vyplývat ze smlouvy na veřejnou zakázku, není-li dále stanoveno jinak.

(3) Do předpokládané hodnoty veřejné zakázky se zahrne předpokládaná hodnota změn závazků ze smlouvy, jejichž možnost byla vyhrazena v zadávací dokumentaci podle § 100. Pokud si zadavatel vyhradí plnění podle § 100 odst. 3, uvede v zadávací dokumentaci předpokládanou hodnotu vyhrazeného plnění.

(4) Do předpokládané hodnoty veřejné zakázky se zahrne i předpokládaná výše cen, odměn nebo jiných plateb, které zadavatel poskytne dodavatelům v souvislosti s jejich účastí v zadávacím řízení.

(5) Předpokládaná hodnota veřejné zakázky se stanoví k okamžiku zahájení zadávacího řízení, nebo k okamžiku zadání veřejné zakázky, pokud nebyla zadána v zadávacím řízení.

(6) Předpokládaná hodnota veřejné zakázky se stanoví na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění; nemá-li zadavatel k dispozici takové údaje nebo informace, vychází z informací získaných průzkumem trhu, předběžnými tržními konzultacemi nebo jiným vhodným způsobem.“ [2, §16]

Komentář k §16:

„Stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky má dvě základní funkce. Její první funkcí je, že (zpravidla) představuje určitý odhad nákladů, které bude muset zadavatel za její realizaci vynaložit, což má význam zejména pro rozpočtové či finanční plánování zadavatele. Druhou funkcí, která již bezprostředně souvisí se zadávacím řízením, je stanovení režimu veřejné zakázky na základě její předpokládané hodnoty na režim nadlimitní, podlimitní nebo režim veřejných zakázek malého rozsahu. Volba režimu veřejné zakázky je určující pro volbu druhu zadávacího řízení. Výjimku tvoří pouze veřejné zakázky zadávané ve zjednodušeném režimu, jejichž pravidla zadávání se neodvíjejí od předpokládané hodnoty, ale od jejich předmětu (...).“ [1, str. 65]

ČÁST PRVNÍ: Obecná ustanovení, HLAVA III: Druhy a režimy veřejných zakázek, Díl 3: Režim veřejné zakázky

§ 25

Nadlimitní veřejná zakázka

„Nadlimitní veřejnou zakázkou je veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo přesahuje finanční limit stanovený nařízením vlády zapracovávajícím příslušné předpisy Evropské unie⁴). Nadlimitní veřejnou zakázku zadává zadavatel v nadlimitním režimu podle části čtvrté, pokud není zadávána podle části páté až sedmé, nebo u ní zadavatel neuplatnil výjimku z povinnosti zadat ji v zadávacím řízení.“ [2, §25]

§ 26

Podlimitní veřejná zakázka

„(1) Podlimitní veřejnou zakázkou je veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nedosahuje limitu podle § 25 a přesahuje hodnoty stanovené v § 27.

(2) Podlimitní veřejnou zakázku zadává zadavatel v podlimitním režimu podle části třetí, pokud ji nezadává ve zjednodušeném režimu, nebo u ní neuplatnil výjimku z povinnosti zadat ji v zadávacím řízení.“ [2, §26]

§ 27

Veřejná zakázka malého rozsahu

„Veřejnou zakázkou malého rozsahu je veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší v případě veřejné zakázky

a) na dodávky nebo na služby částce 2 000 000 Kč, nebo

b) na stavební práce částce 6 000 000 Kč.“ [2, §27]

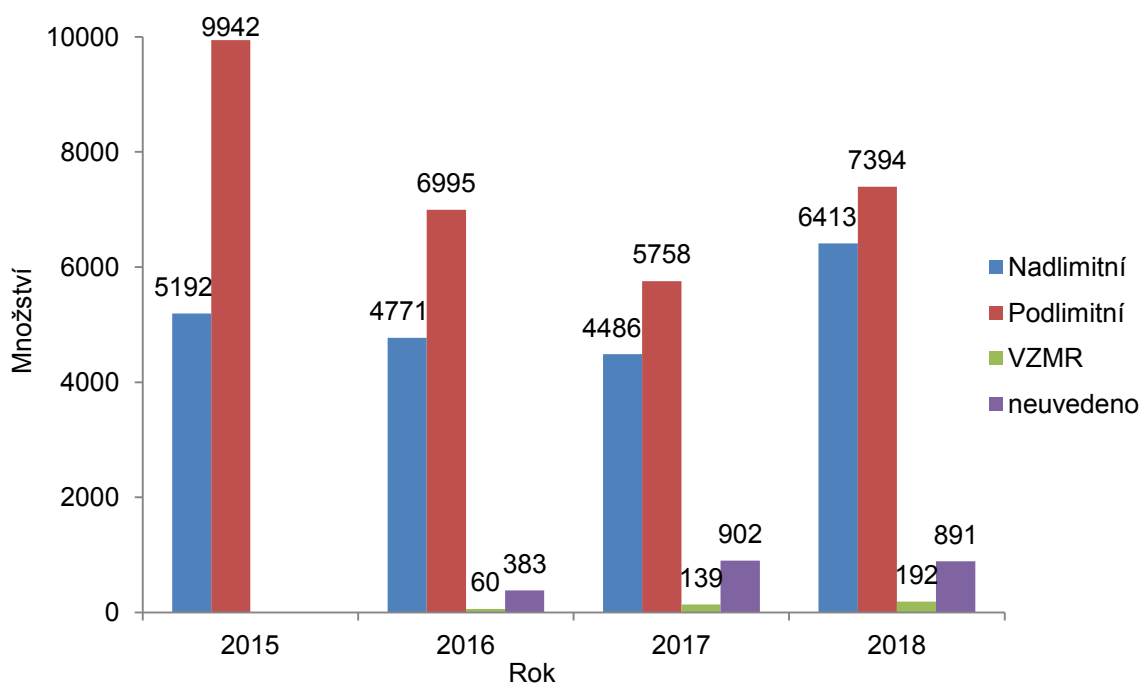
Komentář k § 25, 26, 27:

Hraniční částku mezi nadlimitní a podlimitní veřejnou zakázkou upravuje od 1. ledna 2018 nařízení vlády č. 471/2017 Sb., kterým se novelizuje nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek. **Finanční limit pro určení nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce aktuálně** (k 29. říjnu 2019) činí **149 224 000 Kč**. Tato a další částky bývají pravidelně měněny příslušným nařízením vlády. [4]

Poznámka k § 25, 26, 27:

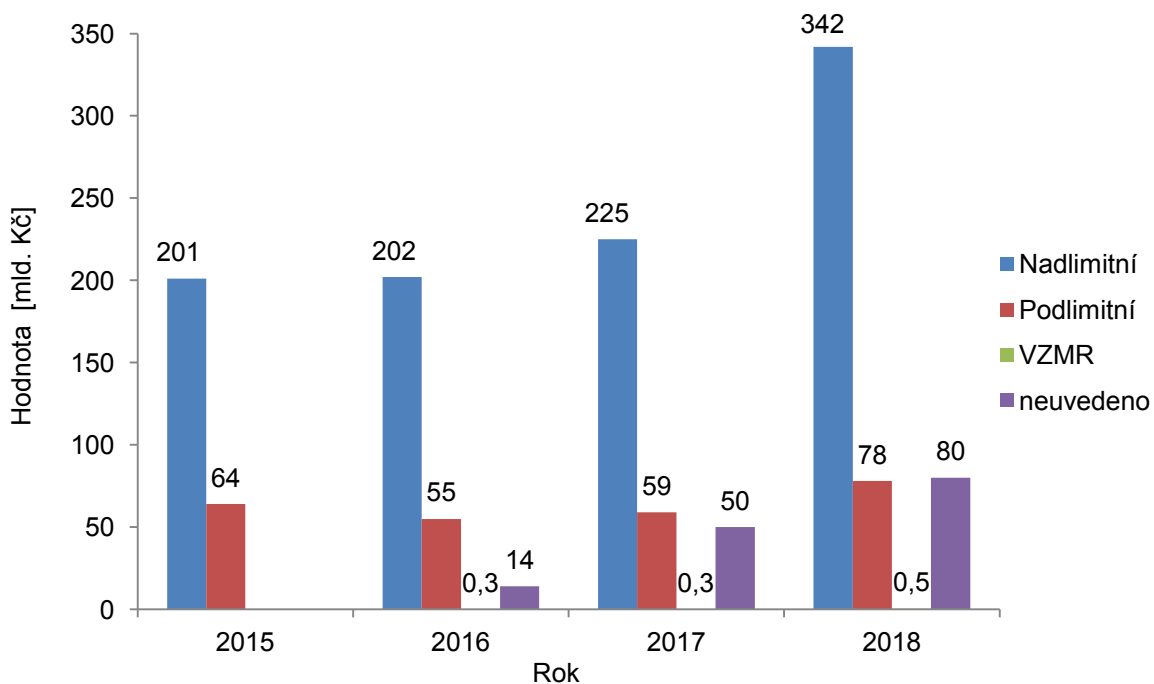
Na dále umístěném Grafu č. 1 lze pozorovat množství zadaných veřejných zakázek nadlimitních, podlimitních a veřejných zakázek malého rozsahu (VZMR). Nejedná se však pouze o veřejné zakázky na stavební práce, ale taktéž o veřejné zakázky na dodávky, koncese a služby v rámci České republiky za kalendářní rok.

[84, str.14]

Graf č. 1: Přehled zadaných veřejných zakázek dle limitu [84, str.14] [85, str.15]

Na Grafu č. 2 lze potom pozorovat finanční hodnotu těchto zakázek:

Graf č. 2: Hodnota zadaných veřejných zakázek dle limitu [84, str.14] [85, str.15]

ČÁST DRUHÁ: Základní ustanovení o zadávacích řízeních

§ 40

Zadávací lhůta

„(1) Zadavatel může stanovit zadávací lhůtu, kterou se rozumí lhůta, po kterou účastníci zadávacího řízení nesmí ze zadávacího řízení odstoupit. Počátkem zadávací lhůty je konec lhůty pro podání nabídek. Zadávací lhůta musí být stanovena přiměřeně s ohledem na druh zadávacího řízení a na předmět veřejné zakázky.

(2) Zadávací lhůta neběží po dobu, ve které zadavatel nesmí uzavřít smlouvu podle § 246.

(3) Zadavatel odešle v zadávací lhůtě oznámení o výběru dodavatele, pokud

a) se s účastníky zadávacího řízení nedohodne jinak, nebo

b) nedošlo k ukončení zadávacího řízení před uplynutím zadávací lhůty.

(4) Pokud zadavatel v rozporu s odstavcem 3 neodešle oznámení o výběru dodavatele v zadávací lhůtě, platí, že zadávací řízení je ukončeno. Zadavatel v takovém případě účastníkům zadávacího řízení uhradí účelně vynaložené náklady spojené s jejich účastí v zadávacím řízení.“ [2, §40]

§ 42

Komise a přizvání odborníci

„(2) U veřejných zakázek s předpokládanou hodnotou vyšší než 300 000 000 Kč zadavatel zajistí, aby hodnocení nabídek provedla komise, která má minimálně 5 členů, z nichž většina má příslušnou odbornost ve vztahu k předmětu veřejné zakázky.“ [2, §42, odst. 2]

§ 51

Ukončení zadávacího řízení

„(1) Zadávací řízení je ukončeno uzavřením smlouvy, rámcové dohody, zavedením dynamického nákupního systému nebo v okamžiku uvedeném v odstavci 2 v případě zrušení zadávacího řízení.“ [2, §51, odst. 1]

Dle tématu této diplomové práce se předpokládá, že většina veřejných zakázek zaměřených na rozsáhlé dopravní stavby bude vedena v nadlimitním režimu, proto zde veřejné zakázky na stavební práce v podlimitním režimu a na veřejné zakázky malého rozsahu již dále zmiňovány nejsou.

ČÁST ČTVRTÁ: Nadlimitní režim, HLAVA I: Volba druhu zadávacího řízení

§ 55

„Pro zadání veřejné zakázky v nadlimitním režimu může zadavatel použít otevřené řízení nebo užší řízení a za splnění dále uvedených podmínek také jednací řízení s uveřejněním, jednací řízení bez uveřejnění, řízení se soutěžním dialogem nebo řízení o inovačním partnerství.“ [2, §55]

ČÁST ČTVRTÁ: Nadlimitní režim, HLAVA VIII: Zadávací podmínky v nadlimitním režimu, Díl 1: Kvalifikace pro nadlimitní režim

§ 73

„(1) V nadlimitním režimu musí zadavatel požadovat prokázání základní způsobilosti podle § 74.

(2) V nadlimitním režimu zadavatel

a) musí s výjimkou jednacího řízení bez uveřejnění požadovat prokázání profesní způsobilosti podle § 77 odst. 1 a

b) může požadovat prokázání profesní způsobilosti podle § 77 odst. 2.

(3) V nadlimitním režimu může zadavatel požadovat prokázání

- a) ekonomické kvalifikace podle § 78 nebo*
- b) technické kvalifikace podle § 79.*

(4) V nadlimitním režimu není zadavatel oprávněn požadovat prokázání jiné kvalifikace, než která je uvedena v odstavcích 1 až 3; tím není dotčen § 48 odst. 5 až 7. [2, §73, odst. 1-4]

ČÁST ČTVRTÁ: Nadlimitní režim, HLAVA XI: Výběr dodavatele

§ 122

Výběr dodavatele

„(1) Zadavatel je povinen vybrat k uzavření smlouvy účastníka zadávacího řízení, jehož nabídka byla vyhodnocena jako ekonomicky nejvýhodnější podle výsledku hodnocení nabídek nebo výsledku elektronické aukce, pokud byla použita.“

[2, §122, odst. 1]

ČÁST ČTVRTÁ: Nadlimitní režim, HLAVA XII: Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku

§ 124

„(1) Po uplynutí lhůty zakazu uzavřít smlouvu podle § 246 jsou zadavatel a vybraný dodavatel povinni bez zbytečného odkladu uzavřít smlouvu.

(2) Vybraného dodavatele, který nesplnil povinnost podle odstavce 1, může zadavatel ze zadávacího řízení vyloučit. [2, §124, odst. 1-2]

ČÁST JEDENÁCTÁ: Informační systém o veřejných zakázkách

§ 224

Informační systém o veřejných zakázkách

„(1) Informační systém o veřejných zakázkách je informačním systémem veřejné správy, jehož správu zajišťuje Ministerstvo pro místní rozvoj. Informační systém o veřejných zakázkách obsahuje

- a) Věstník veřejných zakázek,*
- b) seznam kvalifikovaných dodavatelů,*
- c) další informace potřebné k elektronické komunikaci při zadávání veřejných zakázek.*

(2) Provozovatelem jednotlivých částí informačního systému o veřejných zakázkách je Ministerstvo pro místní rozvoj nebo právnická osoba pověřená ministerstvem (...).“ [2,§224]

§ 225

Provozování Věstníku veřejných zakázek

„Věstníkem veřejných zakázek se pro účely tohoto zákona rozumí část informačního systému o veřejných zakázkách, která slouží k uveřejňování informací o zadávacích řízeních a veřejných zakázkách na celostátní úrovni.“ [2,§225]

Pozn.: Právě Informační systém o veřejných zakázkách, zejména Věstník veřejných zakázek je hlavním zdrojem informací o veřejných zakázkách, ze kterého tato diplomová práce čerpá.

1.2 Vyhláška č. 169/2016 Sb. o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr

§ 92 zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek

Technické podmínky veřejné zakázky na stavební práce

„(1) Má se za to, že technické podmínky jsou stanoveny v podrobnostech nezbytných pro účast dodavatele v zadávacím řízení, pokud zadávací dokumentace veřejných zakázek na stavební práce obsahuje

- a) dokumentaci v rozsahu stanoveném vyhláškou Ministerstva pro místní rozvoj a*
- b) soupis stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr v rozsahu stanoveném vyhláškou Ministerstva pro místní rozvoj.*

(2) Dokumenty podle odstavce 1 mohou být částečně nebo zcela nahrazeny jinými požadavky na výkon nebo funkci.“ [2,§92]

Ze zmíněné vyhlášky č. 169/2016 Sb. vybírám klíčové pasáže doplňující § 92 zákona č. 134/2016 Sb. Pasáže považuji za důležité pro určení předpokládané hodnoty veřejné zakázky na stavební práce:

„169

VYHLÁŠKA

ze dne 12. května 2016

o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr

Ministerstvo pro místní rozvoj stanoví k provedení § 92 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.“ [3]

§ 3

Soupis prací

„Soupis prací stanoví v přímé návaznosti na dokumentaci pro zadání stavebních prací podrobný popis všech předpokládaných stavebních prací, dodávek nebo služeb, které jsou předmětem veřejné zakázky na stavební práce.“ [3,§3]

§ 4

Struktura soupisu prací

„ (3) Každý stavební objekt, inženýrský objekt nebo provozní soubor, definovaný dokumentací pro zadání stavebních prací, má vlastní soupis prací nebo více dílčích soupisů prací.

(4) Soupis prací obsahuje položky veškerých předpokládaných stavebních prací, dodávek nebo služeb nezbytných pro zhotovení stavebního objektu, inženýrského objektu nebo provozního souboru.“ [3,§4, odst. 3,4]

§ 5

Položky soupisu prací

„(1) Položkou soupisu prací se rozumí popis každé jednotlivé stavební práce, dodávky nebo služby, který obsahuje jejich technické a kvalitativní podmínky v souladu s dokumentací pro zadání stavebních prací.“ [3,§5, odst. 1]

„ (5) Pro sestavení soupisu prací v podrobnostech vymezených touto vyhláškou je možné u celého soupisu prací nebo u některých jeho položek použít odkaz na cenovou soustavu podle § 11, která obsahuje veškeré údaje nezbytné pro soupis prací.

(6) Položky uvedené v jednom dílčím soupisu prací mohou odkazovat pouze na jednu cenovou soustavu podle § 11.“ [3,§5, odst. 5-6]

§ 6

Obsah položky soupisu prací

„Položka soupisu prací je začleněna ke stavebnímu objektu, inženýrskému objektu nebo provoznímu souboru nebo ostatním a vedlejším nákladům a obsahuje

- a) pořadové číslo položky,*
- b) označení cenové soustavy podle § 11, pokud je použita,*
- c) kód položky podle cenové soustavy podle § 11, pokud byla cenová soustava podle § 11 použita,*
- d) popis položky jednoznačně vymezující druh a kvalitu prací, dodávky nebo služby, s případným odkazem na části dokumentace pro zadání stavebních prací a jiné dokumenty a technické a cenové podmínky,*
- e) měrnou jednotku,*
- f) množství,*
- g) výkaz výměr k uvedenému množství, s výjimkou případů, kdy není výpočet pro stanovení množství položky soupisu prací potřebný.“ [3,§6]*

§ 11

Cenová soustava

„(1) Cenovou soustavou se rozumí uspořádaný soubor informací o stavebních a montážních pracích, materiálech a výrobcích obsahující zařídění položek, podrobný popis a měrnou jednotku, způsob měření a další technické a cenové podmínky pro možnost sestavení kalkulace nezbytných nákladů a stanovení jednotkové ceny.

(2) V případě odkazu na cenovou soustavu uvede zadavatel v zadávací dokumentaci odkaz na použitou cenovou soustavu a poskytne dodavatelům část cenové soustavy vymezující popis a podmínky použití příslušných položek soupisu prací tím, že k této části zajistí neomezený dálkový přístup nebo ji zahrne do zadávací dokumentace.“ [3,§11]

Pozn.: Právě o cenových soustavách dle §11 a jejich důležitosti (pro vytvoření soupisu prací a předpokládané hodnoty veřejné zakázky) pojednává kapitola č. 2.

2. Cenové soustavy

Ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 169/2016 Sb., konkrétně jejího §11, poskytují zadavatelům veřejných zakázek a zpracovatelům zadávací dokumentace veškeré nezbytné podklady pro sestavení soupisu prací při tvorbě zadání veřejných zakázek tzv. cenové soustavy. Ty jsou na území České republiky celkem trojího provedení: ^[6]

2.1 Cenová soustava ÚRS

„Cenová soustava ÚRS je uceleným systémem pro oceňování stavební produkce. Představuje nejpoužívanější a nejvíce aktualizované podklady pro oceňování stavební produkce v České republice. Zahrnuje katalogy popisů a směrných cen stavebních prací, Sborník pořizovacích cen materiálů a další podklady pro rozpočtáře a kalkulanty, které obsahují nejen směrné ceny a popisy stavebních prací, ale také sazby přímých nákladů a další unikátní informace. Databáze Cenové soustavy ÚRS obsahuje více než 170 tisíc položek stavebních prací a materiálů a dalších důležitých informací o užití položek, metodice rozpočtování, indexy změn cen, tarify, sazebníky atd.“ ^[6]

*„Cenová soustava ÚRS obsahuje Katalogy popisů a směrných cen stavebních prací (HSV, PSV), Katalogy montáží technologických zařízení (M), Sborník pořizovacích cen materiálů (SPCM), Vedlejší rozpočtové náklady (VRN), Všeobecné podmínky použití cen, Rozpočtové ukazatele (RUSO), Agregované položky komunikací (APK dle TP170), Soustava agregovaných položek pro rychlé ocenění stavebních prací (RYRO), **Třídník stavebních konstrukcí a prací (TSKP)**, Tarify a sazebníky, Indexy změn cen, Normativní základny.“* ^[6]

„Komu Cenová soustava ÚRS slouží? Pomáhá investorům, projektantům i dodavatelům ve všech fázích výstavby - při přípravě stavby i její realizaci. Slouží jim jako zdroj informací o cenách materiálů, výrobků, stavebních prací. Je

nepostradatelným nástrojem každého, kdo se věnuje problematice cen stavební produkce. Podklady CS ÚRS využívají zejména rozpočtáři, kalkulanti, stavební firmy, developeři a investoři pro transparentní a vzájemně akceptovatelné stanovení ceny stavebního díla.“^[6]

2.2 Cenová soustava RTS DATA

„Cenová soustava RTS DATA je ucelený soubor podkladů, pravidel a metodických pokynů poskytujících podrobný popis obsahu stavebních nebo montážních prací, dodávek materiálů a souvisejících služeb. Ve smyslu vyhlášky č. 169/2016 Sb. obsahuje cenová soustava RTS DATA základní technické informace k podmínkám použití položek stavebních a montážních prací uvedených v jednotlivých cenících Cenové soustavy RTS DATA, včetně podmínek pro stanovení jednotkové ceny práce nebo materiálu.“^[7]

„Cenová soustava je určena pro sestavení předpokládané hodnoty stavební zakázky ve všech fázích investičního procesu. Propočty v přípravné a projektové fázi jsou sestaveny na základě objemových ukazatelů, případně využitím katalogu staveb a objektů. K sestavení položkového rozpočtu pro zadávání zhotovení stavby včetně soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr v rozsahu a obsahu odpovídajícím vyhlášce 169/2016 Sb. k zákonu o veřejných zakázkách. Sestavení nabídkového položkového rozpočtu uchazeče s přímou vazbou na soupis prací.“^[7]

„Cenová soustava RTS DATA obsahuje kompletní sadu položek prací HSV, PSV, montáží a vedlejších a ostatních nákladů stavby. Položky prací i stavebních materiálů obsahují popisy formou technických parametrů.“^[7]

2.3 Oborový třídník stavebních konstrukcí a prací (OTSKP)

Třetí cenovou soustavou je Oborový třídník stavebních konstrukcí a prací (OTSKP). Zatímco cenové soustavy ÚRS a RTS DATA se v praxi používají spíše pro pozemní stavby nebo dopravní stavby menšího rozsahu, pro veřejné zakázky na rozsáhlé dopravní stavby v nadlimitním režimu se ve valné většině případů používá právě OTSKP.

„Oborový třídník stavebních konstrukcí a prací (dále jen OTSKP) je cenovou soustavou ve smyslu §11 Vyhlášky č.169/2016 Sb., určenou pro potřebu výstavby, rekonstrukcí, oprav a údržby pozemních komunikací a železničních staveb.“ [5, str. 2]

„Sestává se ze tří svazků: ČÁST I - POPISOVNÍK PRACÍ, ČÁST II - SOUPIS PRACÍ STAVBY - Metodický pokyn na sestavení a použití, ČÁST III - SOUBOR POLOŽEK“ [5, str. 2]

„OTSKP je součástí předpisů vydávaných Ministerstvem dopravy ČR - odborem infrastruktury, které určují pravidla pro vypracování zadávací dokumentace. Je základním podkladem pro jednotný přístup ke zpracování soupisu prací, který má tyto hlavní úkoly:

- a) poskytnout takové informace o druhu a množství požadovaných prací a služeb, které umožní účastníkům zadávacího řízení (uchazečům) účelně a přesně vypracovat svou cenovou nabídku,*
- b) umožnit ocenění provedených prací v průběhu výstavby s použitím cenových sazeb a pravidel v něm uvedených.“* [5, str. 2]

2.3.1 Účel a cíl popisovníku

„Účelem popisovníku je sestavení systému třídění stavební produkce, který bude sloužit jako jednotný oborový standard pro stavby pozemních komunikací. Použitá otevřená struktura umožňuje sestavení úplného soupisu prací, který plně vystihne nejen věcný charakter stavby, ale i ostatní požadavky objednatele na způsob oceňování.

Hlavní cíle popisovníku prací staveb pozemních komunikací:

- promítnout principy tržního hospodářství do procesu zadávání a realizace staveb,*
- zajištění jednotnosti zpracování soupisu prací staveb, jeho zjednodušení a využití výpočetní techniky pro jeho zpracování,*
- vytvoření pružného systému pro oceňování prací, který umožní respektovat rozdílné podmínky staveb i účastníků výstavby,*
- umožnit jednotné posuzování cen prací a jejich vývoj,*
- usnadnit vytváření počítačových databází pro potřeby objednatelů i zhotovitelů.“*

[5, str. 4]

2.3.2 Využití popisovníku

„Popisovník představuje pomůcku pro zpracovatele zadávací dokumentace k vypracování Soupisu prací stavby, oddíl D - Soubor položek prací v dokumentaci pro zadání stavby, která je dána „Směrnici pro dokumentaci staveb pozemních komunikací“ s účinností od r. 2010.

Pomocí popisovníku lze vymezit předmět nabídky pro dodávku stavby pozemní komunikace, případně její části. Popisovník lze využít i ve všech dalších případech, kdy je rovněž potřeba připravit podklad pro ocenění stavby, její části nebo stavebního objektu (pro odborné odhady, variantní řešení, optimalizace nákladů apod.).“ [5, str. 4]

2.3.3 Seznam stavebních dílů popisovníku

0	Všeobecné konstrukce a práce	6	Úprava povrchů, podlahy, výplně otvorů
01	Smluvní požadavky	61	Úprava povrchů vnitřní
02	Požadavky objednatele	62	Úprava povrchů vnější
03	Staveništní náklady zhotovitele	63	Podlahové konstrukce
1	Zemní práce	64	Výplně otvorů
11	Přípravné práce (a přidružené)	7	Přidružená stavební výroba
12	Odkopávky a prokopávky	70	Všeobecné práce pro silnoproud a slaboproud
13	Hloubené vykopávky	711	Izolace proti vodě a vlhkosti
14	Ražení a protlačování	712	Povlakové krytiny
15	Zajištění výrubu v podzemí	713	Izolace tepelné
16	Přemístění z výrubu v podzemí	714	Izolace akustické
17	Konstrukce ze zemin	715	Izolace proti chemickým vlivům
18	Povrchové úpravy terénu (i vegetační)	721	Vnitřní kanalizace
2	Základy	722	Vnitřní vodovod
21	Úprava podloží	723	Vnitřní plynovod
22	Piloty	724	Zařízení zdravotně technické instalace
23	Štětové, tabulové a podzemní stěny	731	Ústřední vytápění
24	Studny	74	Silnoproud
26	Vrty a rýhy pro podzemní stěny	75	Slaboproud
27	Základy	761	Konstrukce sklobetonové
28	Zpevňování hornin a konstrukcí	762	Konstrukce tesařské
3	Svislé konstrukce (a kompletní)	764	Konstrukce klempířské
31	Zdi podpěrné a volné	765	Krytiny tvrdé
32	Zdi opěrné, zárubní, přehradní	766	Konstrukce truhlářské
33	Sloupy, pilíře, opěry, sloupky	767	Doplňkové kovové stavební konstrukce
34	Stěny a příčky	77	Podlahy
35	Stoky	781	Obklady
36	Štoly a tunely	783	Nátěry
37	Šachty podzemní	784	Malby
38	Kompletní konstrukce	787	Zasklívání
4	Vodorovné konstrukce	79	Provozní soubory
41	Stropní konstrukce	8	Potrubí
42	Vodorovné konstrukce	81	Potrubí z trub betonových
43	Schodišťové konstrukce	82	Potrubí z trub železobetonových
44	Střešní konstrukce	83	Potrubí z trub kameninových
45	Podkladní a vedlejší konstrukce	84	Potrubí z trub sklolaminátových
46	Zpevněné plochy (kromě vozovek)	85	Potrubí z trub litinových
5	Komunikace	86	Potrubí z trub ocelových
50	Pražcové podloží	87	Potrubí z trub z plastických hmot
51	Kolejové lože	88	Potrubí z trub pálených
52	Kolej	89	Konstrukce na trubním vedení
53	Kolejové rozvětvení	90	Ostatní práce
54	Úprava drážního svršku	91	Doplň. konstrukce a práce na PK a mostech
56	Vozovkové vrstvy	92	Doplň. konstr. a práce na drahách železnič., tramvaj., trolejbus. a lanových
57	Vozovkové vrstvy	93	Dokončovací konstrukce a práce
58	Vozovkové vrstvy	94	Lešení
		95	Další doplň. konstr. a práce na PK a mostech
		96	Bourání, demontáže, odstranění
		97	Drobné bourací práce
		98	Demolic

Obrázek č. 1: Seznam stavebních dílů popisovníku OTSKP [5, str. 15]

2.3.4 Příklad konkrétní položky

Kód položky	Název položky	Měrná jednotka	Jednotková cena v Kč
574D06	ASFALTOVÝ BETON PRO LOŽNÍ VRSTVY MODIFIK ACL 16+, 16S	M3	5 280,00 Kč
Technická specifikace	<ul style="list-style-type: none"> - dodání směsi v požadované kvalitě - očištění podkladu - uložení směsi dle předepsaného technologického předpisu, zhutnění vrstvy v předepsané tloušťce - zřízení vrstvy bez rozlišení šířky, pokládání vrstvy po etapách, včetně pracovních spar a spojů - úpravu napojení, ukončení podél obrubníků, dilatačních zařízení, odvodňovacích proužků, odvodňovačů, vpustí, šachet a pod. - nezahrnuje postřiky, nátěry - nezahrnuje těsnění podél obrubníků, dilatačních zařízení, odvodňovacích proužků, odvodňovačů, vpustí, šachet a 		

Obrázek č. 2: Příklad konkrétní položky třídíku OTSKP [8, str. 303]

2.4 Porovnání OTSKP a TSKP

Hlavním důvodem, proč je pro dopravní stavby využíván Oborový třídík stavebních konstrukcí a prací (OTSKP) a ne Třídík stavebních konstrukcí a prací (TSKP) cenové soustavy ÚRS, je jednoduchost třídíku OTSKP, jeho praktičnost a přehlednost.

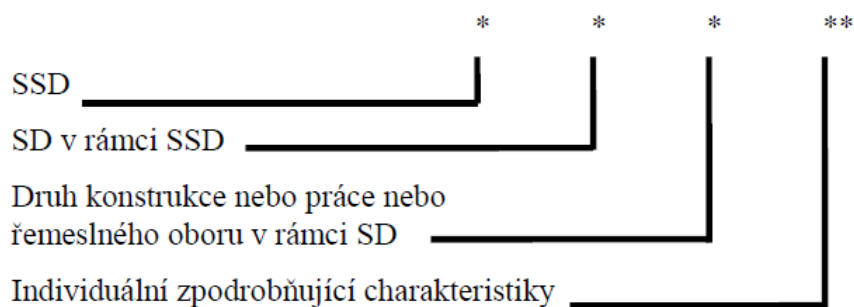
OTSKP obsahuje oproti TSKP mnohem méně položek (OTSKP obsahuje přibližně 20 000 položek, zatímco TSKP přes 170 000 položek) a vytváří soupis prací na základě budovaných konstrukcí. TSKP pak vytváří soupis prací na základě vykonávaných prací.

Například pro soupis prací určitého železobetonového dílce nalezneme v OTSKP konkrétní dílec ze ŽB jako jedinou položku, v TSKP budeme však muset dohledat položky pro bednění, armování, betonáž i odbednění daného dílce samostatně.

Práce s OTSKP je tak v oblasti dopravních staveb rychlejší, počítá však s určitou mírou standardizace vykonávaných prací, proto je použití u atypických či speciálních staveb diskutabilní. Pro pozemní stavby je však TSKP zcela jistě vhodným nástrojem vzhledem k velkému množství specificky vykonávaných prací dle konkrétních podmínek.

Vzhledem k metodice stanovení kódu položek jednotlivých cenových soustav a faktu, že kód položek OTSKP je pěti až šestimístný a kód položek TSKP devítimístný, je použití položek OTSKP snažší a transparentnější.

OTSKP: Struktura číselného kódu položek OTSKP je stanovena na pět významových míst. Struktura kódu je stromová s postupným zpřesňováním prací. Při využití třídění na všech 5 míst má takto označená práce charakter stavebního prvku, při využití pouze 2 míst (pro práce PSV pouze 3 míst) má označená práce charakter stavebního dílu. [5, str. 5]

Obrázek č. 3: Základní schéma kódu položky OTSKP [5, str. 5]

Pozn.: SSD skupina stavebních dílů, SD stavební díl

Pozn.: Hvězdička (*) na kterémkoli místě kódu znamená jakýkoliv znak (číslíci, písmeno)

Pozn.: Řemeslné obory - viz. obrázek č. 1

TSKP: Struktura číselného klíče položek TSKP je tvořena devítimístným kódem, jehož sestavení je vyobrazeno na obr. č. 4. Příklad konkrétní položky je pak znázorněn na obr. č. 5. [86]

x x x x x		Příklady:	
Práce HSV:			
x	SSD-skupina SD	3	Svislé a kompletní konstrukce
x x . . .	SD-stavební díl	3 4	Stěny a příčky
x x x . .	konstrukce HSV	3 4 6	Izolační ochranné přizdívky
. . . x x	individuální charakteristika	2 3	z cihel pálených
Práce PSV			
7 x . . .	řemeslný obor PSV	7 6 4	Konstrukce klempířské
7 . . x .	individuální charakteristika	2	fasádní prvky z mědi, zinku
7 . . . x	individuální charakteristika	5	žlaby

Obrázek č. 4: Struktura číselného klíče TSKP ^[86]

P.Č.	TV	KCN	Kód položky	Popis	MJ	Množství celkem	Cena jednotková	Cena celkem
10	K	011	272362021	Výztuž základových kleneb svařovanými sítěmi Kan 6/15	t	0,147	24 100,00	3 542,70

Obrázek č. 5: Příklad konkrétní položky třídíku TSKP ^[86]

Soupis prací a předpokládaná celková hodnota veřejné zakázky je u rozsáhlých dopravních staveb ve valné většině případů utvářena dle cenové soustavy OTSKP. Jak věrně cenová soustava reflektuje tržní prostředí, to je téma následujících kapitol.

3. Praxe veřejných zakázek

Pro další rozbor tématu této diplomové práce je na základě předchozích kapitol nutné porovnat veřejné zakázky na dopravní stavby posledních let. Klíčovým je pak vztah vypsání a smluvní ceny za konkrétní díla. Pro správné pochopení veřejných zakázek je vhodné znát profil zadavatele - **Ředitelství silnic a dálnic ČR** a způsob jakým jsou zakázky zadávány.

3.1 Ředitelství silnic a dálnic ČR

„Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD) je státní příspěvková organizace zřízená Ministerstvem dopravy ČR. Základním předmětem činnosti organizace ŘSD je výkon vlastnických práv státu k nemovitostem tvořícím dálnice a silnice I. třídy, zabezpečení správy, údržby a oprav dálnic a silnic I. třídy a zabezpečení výstavby a modernizace dálnic a silnic I. třídy.“ ^[9]

Dle §4 zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek (viz. kapitola 1) je veřejným zadavatelem a to v oblasti správy, údržby a modernizace dálnic a silnic I. třídy na území České republiky. Profil zadavatele ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb. je dostupný na internetové adrese: <https://www.tenderarena.cz/profil/RSR>. Právě zde jsou uveřejňovány informace o veřejných zakázkách ukončených, probíhajících i chystaných. ^{[9] [10]}

3.2 Porovnání veřejných zakázek

Z profilu zadavatele ŘSD (viz. kapitola 3.1) byly filtrem vybrány **veřejné zakázky na stavební práce** z let 2017 - 2019 splňující následující podmínky:

- zadavatelem je Ředitelství silnic a dálnic ČR, z hlediska rozsáhlých dopravních staveb na území České republiky nejvýznamnější zadavatel
- zakázky byly vedeny v nadlimitním režimu (viz. §25 zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek - kapitola 1.1; klíčové pro téma diplomové práce zabývající se **rozsáhlými** dopravními stavbami)
- zakázky byly zadávány v otevřeném řízení (viz. §3 zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek)
- zakázky byly zadány (tedy výběrové řízení bylo již ukončeno a s vybraným dodavatelem byla podepsána Smlouva o dílo)

Z takto definovaných zakázek byla náhodně vybrána zhruba jedna třetina zakázek pro vytvoření Tabulky č. 1. Tato tabulka sleduje základní data a finanční hodnoty veřejných zakázek.

Název veřejné zakázky	Evidenční číslo zakázky (VVZ)	Datum uveřejnění	Předpokládaná celková hodnota zakázky (mil. Kč bez DPH)	Vybraný účastník zadávacího řízení	Datum uzavření smlouvy	Smluvní cena (mil. Kč bez DPH)	Koeficient*
D8 Oprava AB vozovky km 5,151 až -2,248 L	Z2017-004974	27.2.2017	458,0	EUROVIA CS, a.s.	30.6.2017	268,5	58,62% ^[11]
D1 Rekonstrukce vozovky km 189,5 - 181,8 vlevo	Z2017-013386	22.5.2017	296,0	Skanska a.s.	27.9.2017	255,1	86,18% ^[28]
D11 km 0,0-8,00 - výměna vozovkových vrstev včetně modernizace souvisejících zařízení dálnice (kanalizace, atd.) včetně křižovatkových větví s D0	Z2017-023699	31.8.2017	1 280,0	Skanska a.s.	14.2.2018	787,8	61,55% ^[12]
I/19 Kámen obchvat	Z2017-023708	1.9.2017	196,5	Sdružení dodavatelů SILNICE GROUP a.s. + VÁHOSTAV – SK a.s.	2.1.2018	155,3	79,05% ^[29]
D1 modernizace - úsek 16, EXIT 119 Velký Beranov - EXIT 134 Měřín	Z2017-034837	14.12.2017	2 122,0	Sdružení dodavatelů STRABAG a.s. + Metrostav a.s. + EUROVIA CS, a.s.	13.9.2018	1 888,1	88,98% ^[13]
I/55 MÚK s ČD Přerov - Předmostí	Z2017-036161	20.12.2017	358,0	Sdružení dodavatelů M-SILNICE a.s. + IDS a.s.	7.8.2018	358,0	100,00% ^[30]
I/38 Želetava - hranice kraje	Z2018-000085	4.1.2018	201,0	Sdružení dodavatelů COLAS CZ, a.s. + EUROVIA CS, a.s.	27.4.2018	173,3	86,22% ^[14]
D5 Oprava CB vozovky v km 100,5 - 110,3 vpravo	Z2018-010207	9.4.2018	270,0	Sdružení dodavatelů STRABAG a.s. + Metrostav a.s. + EUROVIA CS, a.s.	1.8.2018	287,5	106,48% ^[15]

Tabulka č. 1: Porovnání veřejných zakázek - vztah předpokládané a smluvní ceny Pozn.: Ceny zaokrouhleny na miliony Kč

Název veřejné zakázky	Evidenční číslo zakázky (VVZ)	Datum uveřejnění	Předpokládaná celková hodnota zakázky (mil. Kč bez DPH)	Vybraný účastník zadávacího řízení	Datum uzavření smlouvy	Smluvní cena (mil. Kč bez DPH)	Koeficient**
I/35 Hořice - most ev.č. 35-069	Z2018-020470	22.6.2018	225,0	Sdružení dodavatelů EUROVIA CS a.s. + M - SILNICE a.s.	8.10.2018	222,7	98,98%
I/20 a II/231 v Plzni, Plaská - Na Roudné - Chrástecká, 2. etapa	Z2018-028431	20.8.2018	530,9	EUROVIA CS, a.s.	22.2.2019	493,7	92,98%
D35 Opatovice - Časy	Z2018-028544	27.8.2018	4 645,0	D35 Opatovice - Časy STRABAG, M - SILNICE a SMP CZ	31.1.2019	3 388,7	72,95%
I/68 Třanovice - Nebory	Z2018-036213	23.10.2018	1 917,0	EUROVIA CS, a.s.	2.10.2019	2 145,0	111,89%
D5 Oprava AB vozovky v km 48,000 - 61,800 vpravo	Z2019-005230	15.2.2019	450,0	STRABAG a.s.	26.8.2019	484,3	107,61%
D2 Rekonstrukce CB vozovky km 3,2 - 9,7 vpravo	Z2019-007409	5.3.2019	225,0	EUROVIA CS, a.s.	12.6.2019	269,8	119,93%
D1 Oprava dálnice D1 od km 2,350 do km 11,200 P a odpočívák Újezd u Průhonic L+P	Z2019-007357	6.3.2019	449,5	EUROVIA CS, a.s.	27.6.2019	423,0	94,10%
D48 Frýdek-Místek, obchvat - II. etapa	Z2019-010043	2.4.2019	1 770,0	STRABAG a.s.	29.8.2019	1 975,8	111,63%
I/33 Česká Skalice - Kleny, oprava silnice	Z2019-015357	9.5.2019	182,8	EUROVIA CS, a.s.	10.7.2019	178,9	97,85%

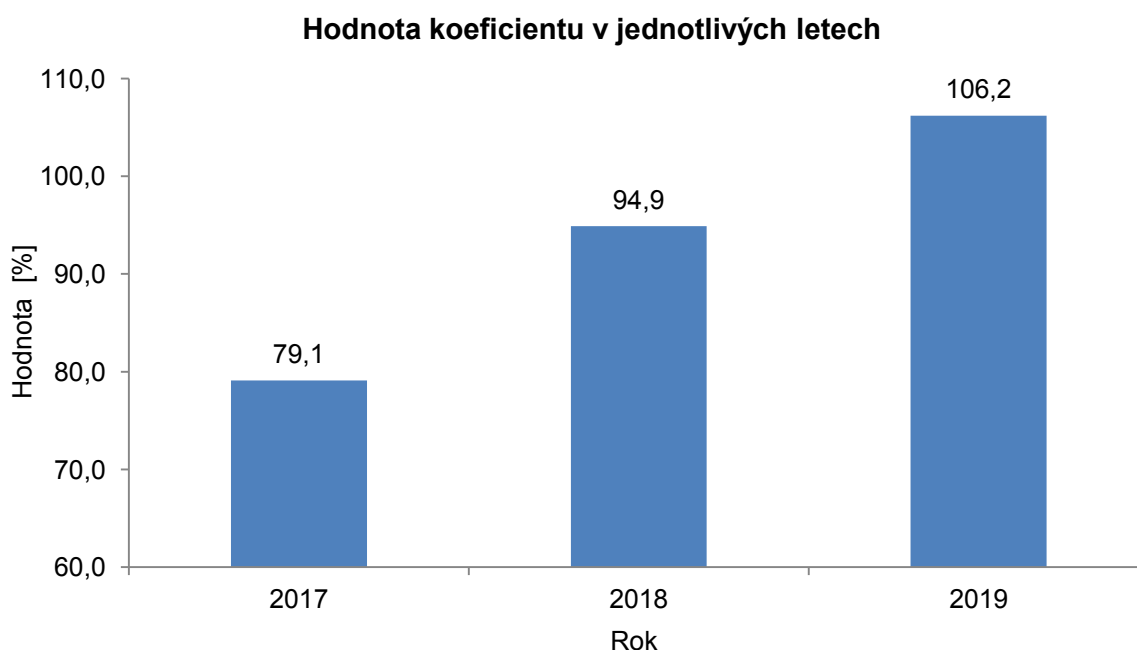
Tabulka č. 1: Porovnání veřejných zakázek - vztah předpokládané a smluvní ceny Pozn.: Ceny zaokrouhleny na miliony Kč

Hlavním prvkem Tabulky č. 1 je koeficient uvedený v posledním sloupci:

$$\text{* koeficient} = \frac{\text{Smluvní cena (bez DPH)}}{\text{Předpokládaná celková hodnota zakázky (bez DPH)}} * 100 \text{ [%]}$$

Z hodnoty koeficientu je patrné, že tento poměr je u každé zakázky specifický a v průběhu let se jeho hodnoty mění.

Hodnoty z Tabulky č. 1 byly pro lepší přehlednost seskupeny do následujícího grafu, kde byla zprůměrována hodnota výše popsaného koeficientu v jednotlivých letech:

Graf č. 3: Průměrná hodnota koeficientu v jednotlivých letech

Zatímco v roce 2017 dosahovaly hodnoty zadaných veřejných zakázek (na stavební práce poptávané Ředitelstvem silnic a dálnic ČR v nadlimitním režimu) okolo 60 - 80 % předpokládaných hodnot zakázek, v letech 2018 - 2019 dosahují obvykle částek přes 100 % z předpokládaných hodnot.

Tento fakt může být způsoben kombinací více faktorů:

- Poptávkou a nabídkou práce na českém stavebním trhu. Tedy při převisu poptávky nad nabídkou zakázek (veřejných i soukromých), jsou firmy v rámci konkurenčního boje ochotny dělat zakázky nepřinášející zisk, eventuelně i zakázky s prodělkem. Naopak: Při vysokém množství nabídky zakázek nad poptávkou se cena zakázek zvyšuje.
- Takovým určením předpokládané celkové hodnoty zakázky, které nereflektuje, nebo jen částečně, aktuální stav nabídky a poptávky po stavební práci. Předpokládaná celková hodnota zakázky pro veřejné zakázky na rozsáhlé dopravní stavby v nadlimitním režimu je obvykle utvářena na základě expertních cen třídníku OTSKP.
- Vývojem cen stavebních materiálů, polotovarů, prvků. Vývojem cen komodit (např. ocel, ropa, asphalt) a vývojem výše mezd, tedy změnou vstupních nákladů v čase.
- Politickou a hospodářskou situací.
- Eventuelně i dalšími vlivy.

Tyto faktory mají značný vliv a jejich rozbořem a vlivem na ceny ve stavebnictví se věnuje kapitola č. 4. Pro konkrétní porovnání expertních cen třídníku OTSKP a tržních cen, časového vývoje cen a doložení příklady z praxe je však potřeba vybrat konkrétní položky třídníku OTSKP, na kterých lze zvolené reflektovat.

3.3 Konkrétní veřejné zakázky

Z veřejných zakázek uvedených v Tabulce č. 1 jsou vybrány dvě konkrétní, které v této práci budou často zmiňovány. Jedná se o zakázky D35 Opatovice - Časy a I/68 Třanovice - Nebory. Vybrány byly z důvodu, že se jedná o finančně nejnáročnější zakázky posledních let a zároveň při výběrových řízeních došlo k množství změn a průtahů, zrušení výběrového řízení a opětovnému vypsání. Tyto situace je zde vhodné popsat.

3.3.1 D35 Opatovice - Časy

„Stavba řeší novou čtyřpruhovou, směrově rozdělenou komunikaci, s dvěma mimoúrovňovými křižovatkami. Mimoúrovňové křížení je navrženo se silnicemi II/298 – MÚK Rokytno a I/36 – MÚK Časy. Křížení R35 s ostatními komunikacemi je vždy mimoúrovňové, a to navrženými mostními objekty. Další mostní objekty jsou navrženy v místech křižujících vodotečí. Nejvýznamnějším mostním objektem je 1 060 metrů dlouhá estakáda přes Labe a jeho inundační území. Na začátku, v km 4,190, navazuje na dokončenou stavbu R35 MÚK Opatovice, dostavba estakády a na konci, v km 16,800, na připravovanou stavbu R35 Časy – Ostrov. Komunikace je navržena v kategorii R 25,5/120, délka předmětného úseku je 12 610 metrů. Stavba zahrnuje celkem 25 mostních objektů, z toho na rychlostní silnici 17, nad rychlostní silnicí 7 mostů. Součástí stavby je 7 protihlukových stěn, z toho jedna protihluková stěna bude realizována na již dokončené stavbě R35 MÚK Opatovice, dostavba estakády. Do stavby jsou dále zahrnuty související přeložky silnic v MÚK a přeložky křižujících silnic, místních komunikací a polních cest (celkově v počtu 56 objektů).“^[45]

3.3.1.1 Zakázka ze dne 20. září 2016

Dne **20. září 2016** bylo uveřejněno ve Věštníku veřejných zakázek Oznámení o zakázce pod názvem D35 Opatovice - Časy. Zadavatelem veřejné zakázky bylo Ředitelství silnic a dálnic ČR a předpokládaná hodnota zakázky byla vyčíslena na 4 645 015 680 Kč bez DPH.^[45]

Výběrové řízení bylo dvoukolové. V prvním kole měli uchazeči doložit profesní způsobilost a dokumenty prokazující ekonomickou a technickou kvalifikaci. Lhůta pro doručení potvrzujících dokumentů byla stanovena na 21. listopadu 2016, 9:00, v tento čas mělo zároveň dojít k otevírání nabídek a posuzování předložených dokumentů. Do tohoto řízení se přihlásilo celkem 14 uchazečů. ^{[45] [46] [87]}

Ve druhém kole pak kvalifikovaní uchazeči předkládali cenové nabídky na stavební práce této veřejné zakázky. Lhůta pro doručení nabídek byla stanovena na 20. října 2017. ^{[45] [87]}

Z „Protokolu o otevírání obálek s nabídkami“ ze dne 20. 10. 2017 vyplývá, že zadavatel obdržel následující nabídky: ^[46]

Pořadí	Uchazeč	Nabídková cena [mil. Kč bez DPH]	Koeficient*
1.	„Sdružení pro D35 Opatovice – Časy“ – vedoucí účastník ASTALDI S.p.A.	2 883,4	62,08%
2.	„Společnost D35 Opatovice – Časy“ – vedoucí účastník Porr a.s.	3 141,5	67,63%
3.	„Společnost Metrostav + EUROVIA + SWIETELSKY, D35 Opatovice – Časy“ – vedoucí účastník Metrostav a.s., divize 4	3 166,8	68,18%
4.	„D35 Opatovice – Časy STRaSMP“ – vedoucí účastník STRABAG a.s.	3 183,1	68,53%
5.	„SPOLEČNOST D35 OPATOVICE – ČASY – COLAS, HOCHTIEF, M-SILNICE“ – vedoucí účastník COLAS CZ a.s	3 236,4	69,68%
6.	Doprastav a.s.	3 791,3	81,62%
7.	Skanska a.s.	3 792,1	81,64%
8.	„GEOSAN-TOTO JOINT VENTURE“ – vedoucí účastník GEOSAN GROUP a.s.	3 881,4	83,56%

Pozn.: Předpokládaná hodnota zakázky	4 645,0
---	----------------

Tabulka č. 2: Nabídky: D35 Opatovice - Časy, 20.10.2017 ^{[46] [87]}

*Koeficient - viz. kapitola 3.2; Tabulka č. 1

Pozn.: ceny zaokrouhleny na mil. Kč

„Dne 19. 12. 2017 se uskutečnilo jednání hodnotící komise č. 2. Komise na základě provedeného posouzení a hodnocení navrhla zadavateli vyloučit nabídku společnosti „D35 Opatovice – Časy“ společností Porr a.s. a PORR Bau GmbH. Dne 4. 1. 2018 zadavatel odeslal dopis „Rozhodnutí a oznámení o vyloučení uchazeče zadávacího řízení“, ve kterém oznámil společnosti „D35 Opatovice –

Časy“ společností Porr a.s. a PORR Bau GmbH, že rozhodl o vyloučení výše citované společnosti ze zadávacího řízení.“^[46]

„Dne 19. 1. 2018 byly zadavateli od společnosti – „D35 Opatovice – Časy“ společností Porr a.s. a PORR Bau GmbH (dále jen „**vyloučený uchazeč**“) doručeny námitky proti rozhodnutí a oznámení o vyloučení uchazeče o veřejnou zakázku z účasti v zadávacím řízení na veřejnou zakázku ze dne 17. 1. 2018.“^[46]

„Dne 31. 1. 2018 bylo vyloučenému uchazeči od zadavatele doručeno rozhodnutí o námitkách ze dne 29. 1. 2018, ve kterém zadavatel oznámil vyloučenému uchazeči, že podaným námitkám nevyhovuje.“^[46]

„Dne 23. 2. 2018 se uskutečnilo jednání hodnotící komise č. 6. Komise na základě provedeného posouzení a hodnocení navrhla zadavateli vyloučit nabídku společnosti „Sdružení pro D35 Opatovice – Časy“, jehož vedoucím společníkem je společnost ASTALDI S.p.A. Dne 19. 3. 2018 zadavatel odeslal dopis „Rozhodnutí a oznámení o vyloučení uchazeče zadávacího řízení“, ve kterém oznámil společnosti „Sdružení pro D35 Opatovice – Časy“, jehož vedoucím společníkem je společnost ASTALDI S.p.A., že rozhodl o vyloučení výše citované společnosti ze zadávacího řízení.“^[46]

„Dne 27. 3. 2018 zadavatel v „Oznámení o výběru nejvhodnější nabídky“ sdělil účastníkům zadávacího řízení, že jako nejvhodnější nabídka na realizaci předmětné veřejné zakázky byla vybrána nabídka společnosti – „Společnost Metrostav + EUROVIA + SWIETELSKY, D35 Opatovice – Časy“, přičemž vedoucím účastníkem společnosti je Metrostav a.s.“^[46]

„Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“), který je podle § 112 zákona příslušný k dohledu nad postupem zadavatele při zadávání veřejných zakázek a soutěži o návrh a k projednání přestupků podle tohoto zákona, včetně ukládání sankce za jejich spáchání, získal z vlastní činnosti podezření na možné porušení zásady transparentnosti (...).“^[46]

Na základě přípisu ze dne 15. března 2018 informuje Úřad zadavatele o zjištěných skutečnostech a o zahájení správního řízení. Výsledkem správního řízení je dne 9. května 2018 rozhodnutí, kterým Úřad jako nápravné opatření k nezákonnému postupu zadavatele zrušil zadávací řízení na veřejnou zakázku.^[46]

Dne 25. května 2018 obdržel Úřad napadení jeho rozhodnutí zadavatelem. Napadení bylo zamítnuto dne 24. července 2018. Oznámení o zrušení výběrového řízení na veřejnou zakázku D35 Opatovice - Časy bylo ve Věštníku veřejných zakázek uveřejněno **3. srpna 2018**.^{[46][47]}

3.3.1.2 Zakázka ze dne 27. srpna 2018

Na základě předchozího zrušení bylo dne **22. srpna 2018** (tedy **skoro dva roky od uveřejnění původní veřejné zakázky**) ve Věštníku veřejných zakázek uveřejněno nové Oznámení o zakázce D35 Opatovice - Časy. Ředitelství silnic a dálnic ČR i **tentokráté uvedlo jako předpokládanou hodnotu zakázky 4 645 015 680 Kč bez DPH**.^{[21][38]}

Výběrové řízení bylo tentokráté již jednokolové. Lhůta pro podání nabídek byla do 23. listopadu 2018, 9:00, v tento čas mělo zároveň dojít k otevírání nabídek. Nabídky podaly celkem 4 uchazeči: „D35 Opatovice – Časy STRABAG, M - SILNICE a SMP CZ“ - vedoucí účastník STRABAG a.s.; „RDE SMS JV“ – vedoucí účastník Rizzani de Eccher S.p.A.; „Společnost D35 Opatovice – Časy, Metrostav – EUROVIA“ – vedoucí účastník Metrostav a.s.; Doprastav, a.s., organizační složka Praha.^{[38][48][88]}

Pořadí	Uchazeč	Nabídková cena [mil. Kč bez DPH]	Koeficient*
1.	„D35 Opatovice – Časy STRABAG, M - SILNICE a SMP CZ“ - vedoucí účastník STRABAG a.s.	3 388,7	72,95%
2.	„RDE SMS JV“ – vedoucí účastník Rizzani de Eccher S.p.A.	3 666,7	78,94%
3.	„Společnost D35 Opatovice – Časy, Metrostav – EUROVIA“ – vedoucí účastník Metrostav a.s.	4 039,7	86,97%
4.	Doprastav, a.s.	4 283,7	92,22%
Pozn.: Předpokládaná hodnota zakázky		4 645,0	

Tabulka č. 3: Nabídky: D35 Opatovice - Časy, 23.11.2018^{[48][88]}

*Koeficient - viz. kapitola 3.2; Tabulka č. 1

Pozn.: ceny zaokrouhleny na mil. Kč

Vybraným účastníkem zadávacího řízení se stala společnost STRABAG a.s. ve sdružení „D35 Opatovice - Časy STRABAG, M - SILNICE a SMP CZ.“ Smlouva o dílo byla s Ředitelstvím silnic a dálnic uzavřena dne **31. ledna 2019** za smluvní cenu 3 388 663 110,09 Kč bez DPH, tedy za 72,95 % předpokládané celkové hodnoty zakázky.^{[21] [38]}

Je podivuhodné, že Ředitelství silnic a dálnic ČR uvedlo jako předpokládanou hodnotu veřejné zakázky tutéž částku v roce 2016 i v roce 2018. Zajímavou je taktéž smluvní cena, za kterou byla veřejná zakázka v lednu 2019 uzavřena, neboť odpovídá 73% z předpokládané ceny z roku 2016.

3.3.2 I/68 Třanovice - Nebory

„Výstavba silnice I/68 Třanovice - Nebory kategorie S 24,5/100 v délce 6,09 km vč. dvou MÚK, čtrnácti mostních objektů, opěrné zdi, protihlukových stěn a přeložek inženýrských sítí a místních komunikací vyvolaných stavbou.“^[49]

3.3.2.1 Zakázka ze dne 21. září 2016

Dne **21. září 2016** bylo uveřejněno ve Věstníku veřejných zakázek Oznámení o zakázce pod názvem I/68 Třanovice - Nebory. Zadavatelem jednokolové veřejné zakázky bylo Ředitelství silnic a dálnic ČR a předpokládaná hodnota zakázky byla vyčíslena na 1 918 000 000 Kč bez DPH:^[49]

Lhůta pro doručení nabídek byla stanovena na 12. prosinec 2016, 9:00, v tento den mělo zároveň dojít k otevírání nabídek. Následovala série změn ve lhůtě pro doručení nabídek, která bylo s poslední změnou stanovena na 18. ledna 2017, 8:00. Z „Protokolu o otevírání obálek s nabídkami“ ze dne 18. ledna 2017 vyplývá, že zadavatel obdržel následující nabídky:^{[49] [50] [89]}

Pořadí	Uchazeč	Nabídková cena [mil. Kč bez DPH]	Koeficient*
1.	Sdružení SILNICE GROUP + VAHOSTAV-SK – vedoucí účastník SILNICE GROUP a. s.	1 468,4	76,56%
2.	Sdružení GEOSAN GROUP + TOTO S.p.A. + SP SINE MIDAS STROY – vedoucí účastník GEOSAN GROUP, a. s.	1 485,5	77,45%
3.	Metrostav a.s.	1 525,6	79,54%
4.	CORSÁN - CORVIAM CONSTRUCCIÓN S.A.	1 564,7	81,58%
5.	Společnost „I/68 EUROVIA - STRABAG“ - vedoucí účastník EUROVIA CS, a.s.	1 586,3	82,71%
6.	Sdružení PORR + SMP + PORR BAU – vedoucí účastník Porr a.s.	1 669,9	87,06%
7.	Sdružení HOCHTIEF + ALPINE BAU + BT BETON TECHNIK – vedoucí účastník HOCHTIEF CZ a.s.	1 678,2	87,50%
8.	Sdružení OHL ŽS + BUDPOL CONSTRUCTION – vedoucí účastník OHL ŽS, a.s.	1 685,0	87,85%
9.	Sdružení COLAS CZ + COLAS HUNGÁRIA + COLAS ÚT – vedoucí účastník COLAS CZ, a.s.	1 774,3	92,51%
10.	FIRESTA - Fišer, rekonstrukce, stavby a.s.	1 889,9	98,54%
Pozn.: Předpokládaná hodnota zakázky		1 918,0	

Tabulka č. 4: Nabídky: I/68 Třanovice - Nebory, 18.1.2017^[89]

*Koeficient - viz. kapitola 3.2; Tabulka č. 1

Pozn.: ceny zaokrouhleny na mil. Kč

Přes regulérnost soutěže a výběr nejlepší nabídky se však nepodařilo veřejnou zakázku zadat. Po rozsáhlých časových průtahích v jednáních s vybranými dodavateli bylo totiž dne **27. srpna 2018** oznámeno nezadání zakázky z důvodu: „(...) vybraný uchazeč, a i uchazeč druhý a třetí v pořadí, odmítli uzavřít smlouvu nebo neposkytli zadavateli k jejímu uzavření řádnou součinnost (...)“^[51]

Pozn.: Dle neoficiálních zdrojů odmítli vybraní uchazeči uzavřít smlouvu z důvodu časových průtahů ze strany Ředitelství silnic a dálnic ČR a velkého nárůstu cen stavebních prací. Když zároveň vypršela zadávací lhůta, nebyli vázáni svou cenovou nabídkou a zakázku, která by byla prodělečná, proto odmítli.

3.3.2.2 Zakázka ze dne 22. října 2018

Na základě předchozího nezadání zakázky bylo dne **22. října 2018** (tedy **více než dva roky od uveřejnění původní veřejné zakázky**) ve Věštníku veřejných

zakázek uveřejněno nové Oznámení o zakázce I/68 Třanovice - Nebory. Ředitelství silnic a dálnic ČR uvedlo tentokrát jako předpokládanou hodnotu zakázky 1 917 000 000 Kč bez DPH (**tedy cenu o 1 mil. Kč nižší než u původní veřejné zakázky**).^[22]

Lhůta pro doručení nabídek byla stanovena na 18. prosinec 2018, 10:00, v tento čas mělo zároveň dojít k otevírání nabídek. Následovala série změn ve lhůtě pro doručení nabídek, která bylo s poslední změnou stanovena na 17. ledna 2019, 9:00. Nabídky podaly celkem 3 společnosti:^{[22] [39]}

Pořadí	Uchazeč	Nabídková cena [mil. Kč bez DPH]	Koeficient*
1.	Rizzani de Eccher S.p.A.	1 471,0	76,73%
2.	Společnost „I/68 EUROVIA - STRABAG“ - vedoucí účastník EUROVIA CS, a.s.	2 145,0	111,89%
3.	Metrostav a.s.	2 487,2	129,75%
Pozn.: Předpokládaná hodnota zakázky		1 917,0	

Tabulka č. 5: Nabídky: I/68 Třanovice - Nebory, 17.1.2019^[90]

*Koeficient - viz. kapitola 3.2; Tabulka č. 1

Pozn.: ceny zaokrouhleny na mil. Kč

Vybraným účastníkem zadávacího řízení se stala společnost EUROVIA CS, a.s. ve sdružení I/68 EUROVIA - STRABAG. Smlouva o dílo byla s Ředitelstvím silnic a dálnic uzavřena dne **2. října 2019** za smluvní cenu 2 144 978 290,59 Kč bez DPH, tedy za 111,89 % předpokládané celkové hodnoty zakázky.^{[39] [52]}

I v případě této veřejné zakázky uvedlo Ředitelství silnic a dálnic jako předpokládanou hodnotu veřejné zakázky v různých letech obdobnou cenu, tentokrát v roce 2018 ceny nepatrně nižší než v roce 2016. V roce 2019 pak byla uzavřena Smlouva o dílo za 112% z předpokládané hodnoty veřejné zakázky.

3.3.3 Srovnání cen veřejných zakázek

Na základě popsaných veřejných zakázek (viz. kapitola 3.3.1 a 3.3.2) jsou pro lepší přehled sestaveny Tabulka č. 6 a Tabulka č. 7.

Tabulka č. 6 shrnuje mezní termíny a ceny popisovaných veřejných zakázek. Tabulka č. 6 současně poukazuje na skutečnost, že cena předpokládaná a nabídková (obvykle je nabídková částka zároveň částkou smluvní) se obvykle liší určitou odchylkou a výše této odchylky může být v různých letech různě vysoká.

Tabulka č. 7 porovnává konkrétní nabídkové ceny různých firem. Porovnává nabídky stejných společností na stejné zakázce v různých obdobích. Poukazuje na fakt, že cena stavebních prací se v průběhu let mění a to často velmi nevyzpytatelně.

Z tabulek vyplývá, že cena expertní obvykle neodpovídá ceně tržní. Dále lze prohlásit, že výše nabídkové ceny na stavební práce se v průběhu let mění a to v období jednoho roku až v řádech desítek procent. Proč se tak děje a jaké jsou změny vstupních nákladů na stavební práce popisuje kapitola č. 4.

Název veřejné zakázky	Evidenční číslo zakázky (VVZ)	Datum uveřejnění	Předpokládaná celková hodnota zakázky (mil. Kč bez DPH)	Lhůta pro podání nabídek	Počet účastníků zadávacího řízení	Vybraný účastník zadávacího řízení	Nabídková cena (mil. Kč bez DPH)	Datum uzavření smlouvy	Smluvní cena (mil. Kč bez DPH)
D35 Opatovice - Časy	634894	20.9.2016	4 645,0 Kč	20.10.2017	8	Metrostav + EUROVIA + SWIETELSKY, D35 Opatovice – Časy	3 166,8	zrušeno	[45] [47]
D35 Opatovice - Časy	Z2018-028544	27.8.2018	4 645,0 Kč	23.11.2018	4	D35 Opatovice - Časy STRABAG, M - SILNICE a SMP CZ	3 388,7	31.1.2019	[21] [38]
I/68 Třanovice - Nebory	375884	21.9.2016	1 918,0 Kč	18.1.2017	10	SILNICE GROUP + VAHOSTAV-SK	1 468,4	zrušeno	[49] [51]
I/68 Třanovice - Nebory	Z2018-036213	22.10.2018	1 917,0 Kč	17.1.2019	3	I/68 EUROVIA - STRABAG	2 145,0	2.10.2019	[22] [39]

Tabulka č. 6: Srovnání cen veřejných zakázek

Pozn.: ceny zaokrouhleny na mil. Kč

D35 Opatovice - Časy

20.10.2017

23.11.2018

Účastník	Nabídková cena (mil. Kč bez DPH)	Koeficient *
„D35 Opatovice – Časy STRaSMP“ – vedoucí účastník STRABAG a.s.	3 183,1	68,53%
„Společnost Metrostav + EUROVIA + SWIETELSKY, D35 Opatovice – Časy“ – vedoucí účastník Metrostav a.s., divize 4	3 166,8	68,18%
Doprastav a.s.	3 791,3	81,62%
Předpokládaná hodnota zakázky		4 645,0

Koeficient *	Nabídková cena (mil. Kč bez DPH)	Účastník
72,95%	3 388,7	„D35 Opatovice – Časy STRABAG, M - SILNICE a SMP CZ“ - vedoucí účastník STRABAG a.s.
86,97%	4 039,7	„Společnost D35 Opatovice – Časy, Metrostav – EUROVIA“ – vedoucí účastník Metrostav a.s.
92,22%	4 283,7	Doprastav, a.s.
Předpokládaná hodnota zakázky		4 645,0

I/68 Třanovice - Nebory

18.1.2017

17.1.2019

Účastník	Nabídková cena (mil. Kč bez DPH)	Koeficient *
Společnost „I/68 EUROVIA - STRABAG“ - vedoucí účastník EUROVIA CS, a.s.	1 586,3	82,71%
Metrostav a.s.	1 525,6	79,54%
Předpokládaná hodnota zakázky		1 918,0

Koeficient *	Nabídková cena (mil. Kč bez DPH)	Účastník
111,89%	2 145,0	Společnost „I/68 EUROVIA - STRABAG“ - vedoucí účastník EUROVIA CS, a.s.
129,75%	2 487,2	Metrostav a.s.
Předpokládaná hodnota zakázky		1 917,0

Tabulka č. 7: Srovnání nabídkových cen veřejných zakázek

Pozn.: ceny zaokrouhleny na mil. Kč

3.4 Výběr nosných položek rozpočtů dopravních staveb

Pro srovnání expertních a tržních cen a posouzení vývoje expertních cen třídníku OTSKP v průběhu let byly na základě rozpočtů D35 Opatovice - Časy a I/68 Třanovice - Nebory vytipovány nosné (klíčové, utvářející většinou cenu zakázky) položky.

Dle metodiky SFDI se stavební objekty a provozní soubory sdružují do skupin označených číselnou řadou podle jejich charakteru s následujícím základním členěním: [91, str. 94]

- 000 Objekty přípravy stavenišť
- 100 Objekty pozemních komunikací (včetně propustků)
- 200 Mostní objekty a zdi
- 300 Vodohospodářské objekty
- 400 Elektro a sdělovací objekty
- 500 Objekty trubních vedení
- 600 Objekty podzemních staveb
- 650 Objekty drah
- 700 Objekty pozemních staveb
- 800 Objekty úpravy území
- 900 Volná řada objektů [91, str. 95]

Právě objekty řady 100 (Objekty pozemních komunikací (včetně propustků)) a řady 200 (Mostní objekty a zdi) obvykle tvoří nejobjemnější a finančně nejnáročnější část rozpočtů rozsáhlých dopravních staveb.

Pozn.: Položky byly vybírány dle nabídkových rozpočtů firmy Metrostav a.s., které laskavě poskytl Útvar přípravy cen a kalkulací.

Z rozpočtu D35 Opatovice - Časy byly proto nosné položky vybírány z nejnákladnějšího stavebního objektu - SO 202: Estakáda přes inundační území Labe (km 4,480 - 5,927 D35). Tento stavební objekt (v nabídkové ceně z r. 2017 za 702,2 mil. Kč) představuje zhruba 22% z celkových nákladů veřejné zakázky (nabídková cena firmy Metrostav a.s. v roce 2017 činila 3 166,8 mil. Kč). Sedmnáct nosných položek, které byly z tohoto stavebního objektu vytipovány,

měli v témže roce hodnotu 527,9 mil. Kč, tedy 75,2% z ceny stavebního objektu a 16,7% z nabídkové ceny veřejné zakázky.

Obdobně byl nejnákladnější stavební objekt vybrán i z rozpočtu stavby I/68 Třanovice - Nebory - SO 101: Přeložka silnice I/68, km 0,000 - 5,400. Náklady na tento stavební objekt činily dle nabídkového rozpočtu firmy Metrostav a.s. z roku 2017 přes 338,1 mil. Kč, což je 22,2% z celkové nabídkové ceny veřejné zakázky ve výši 1 525,6 mil. Kč . Dvanáct vytipovaných nosných položek v hodnotě 159,7 mil. Kč pak představuje 47,2% z ceny stavebního objektu a dále 10,5% z nabídkové ceny veřejné zakázky.

Zatímco estakáda na D35 je stavba mostní, přeložka silnice I/68 je stavba silniční, proto jsou nosné položky z obou staveb rozdílné a nelze vybrat vhodné nosné položky jež by se vyskytovaly na obou stavbách současně. Pro ucelenost informací a lepší přehled jsou vybrané nosné položky z obou staveb seskupeny do jedné tabulky.

Vybrané nosné položky jsou vyčteny v Tabulce č. 8 na následující straně.

Pro Stavební objekt 202: Estakáda přes inundační území Labe (km 4,480 - 5,927 D35) z rozpočtu D35 Opatovice - Časy byly vytipované nosné položky znázorněny v řezu této estakády. Výsledkem je obrázek č. 6.

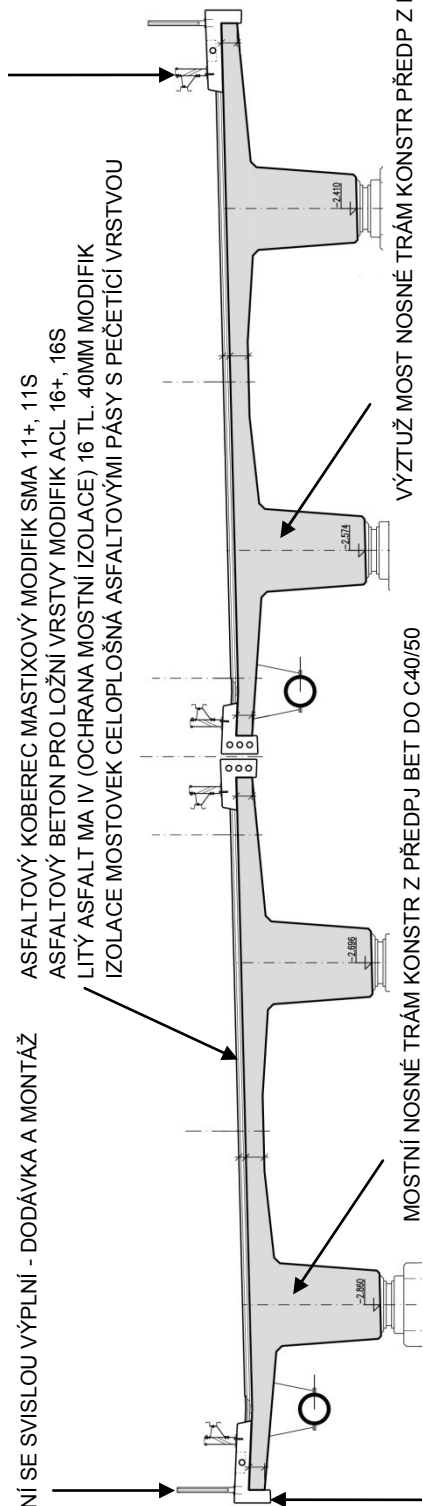
Kód položky	Název položky	Měrná jednotka
11372	FRÉZOVÁNÍ ZPEVNĚNÝCH PLOCH ASFALTOVÝCH	M3
21451	SANAČNÍ VRSTVY Z LOMOVÉHO KAMENE	M3
224324	PILOTY ZE ŽELEZOBETONU C25/30	M3
264142	VRTY PRO PILOTY TŘ. I D DO 1200MM	M
264242	VRTY PRO PILOTY TŘ. II D DO 1200MM	M
264342	VRTY PRO PILOTY TŘ. III D DO 1200MM	M
272325	ZÁKLADY ZE ŽELEZOBETONU DO C30/37	M3
317325	ŘÍMSY ZE ŽELEZOBETONU DO C30/37	M3
334325	MOSTNÍ PILÍŘE A STATIVA ZE ŽELEZOVÉHO BETONU DO C30/37	M3
422336	MOSTNÍ NOSNÉ TRÁM KONSTR Z PŘEDPJ BET DO C40/50	M3
422365	VÝZTUŽ MOSTNÍ NOSNÉ TRÁMOVÉ KONSTR Z OCELI 10425, B420B	T
422373	VÝZTUŽ MOST NOSNÉ TRÁM KONSTR PŘEDP Z LAN PRO VNITŘ PŘEDPJ	T
423336	MOSTNÍ NOSNÉ KOMOROVÉ KONSTR Z PŘEDPJ BET DO C40/50	M3
56314	VOZOVKOVÉ VRSTVY Z MECHANICKY ZPEVNĚNÉHO KAMENIVA TL. DO 200MM	M2
56330	VOZOVKOVÉ VRSTVY ZE ŠTĚRKODRTI	M3
572213	SPOJOVACÍ POSTŘIK Z EMULZE DO 0,5KG/M2	M2
574D06	ASFALTOVÝ BETON PRO LOŽNÍ VRSTVY MODIFIK ACL 16+, 16S	M3
574E88	ASFALTOVÝ BETON PRO PODKLADNÍ VRSTVY ACP 22+, 22S TL. 90MM	M2
574J04	ASFALTOVÝ KOBEREK MASTIXOVÝ MODIFIK SMA 11+, 11S	M3
575F55	LITÝ ASFALT MA IV (OCHRANA MOSTNÍ IZOLACE) 16 TL. 40MM MODIFIK	M2
581262	CEMENTOBET KRYT DVOUVRSTVÝ NEVYZTUŽENÝ TŘ I TL DO 300MM	M2
711442	IZOLACE MOSTOVEK CELOPLOŠNÁ ASFALTOVÝMI PÁSY S PEČETÍCÍ VRSTVOU	M2
9112B1	ZÁBRADLÍ MOSTNÍ SE SVISLOU VÝPLNÍ - DODÁVKA A MONTÁŽ	M
9114C1	SVODIDLO OCEL SILNIČ OBOUSTR, ÚROVEŇ ZADRŽ H2 - DODÁVKA A MONTÁŽ	M
9115C1	SVODIDLO OCEL MOSTNÍ JEDNOSTR, ÚROVEŇ ZADRŽ H2 - DODÁVKA A MONTÁŽ	M
911AC1	SVODIDLO OCEL LEHCE ROZEBIRATELNÉ, ÚROVEŇ ZADRŽ H2 - DODÁVKA A MONTÁŽ	M
918384	PROPUSTY Z TRUB DN DO 1600MM	M
93530	ŽLABY A RIGOLY MONOLITICKÉ BETONOVÉ	M3

Tabulka č. 8: Výběr nosných položek ^[8]

SVODIDLO OCEL MOSTNÍ JEDNOSTI, ÚROVEŇ ZADRŽ H2 - DODÁVKA A MONTÁŽ

ZÁBRADLÍ MOSTNÍ SE SVISLOU VÝPLNÍ - DODÁVKA A MONTÁŽ

ASFALTOVÝ KOBEREK MASTIXOVÝ MODIFIK SMA 11+, 11S
ASFALTOVÝ BETON PRO LOŽNÍ VRSTVY MODIFIK ACL 16+, 16S
LITÝ ASFALT MA IV (OCHRANA MOSTNÍ IZOLACE) 16 TL. 40MM MODIFIK
IZOLACE MOSTOVEK CELOPLOŠNÁ ASFALTOVÝMI PÁSY S PEČETÍČÍ VRSTVOU

MOSTNÍ NOSNÉ TRÁM KONSTR Z PŘEDPJ BET DO C40/50
VÝZTUŽ MOSTNÍ NOSNÉ TRÁMOVÉ KONSTR Z OCELI 10425, B420B

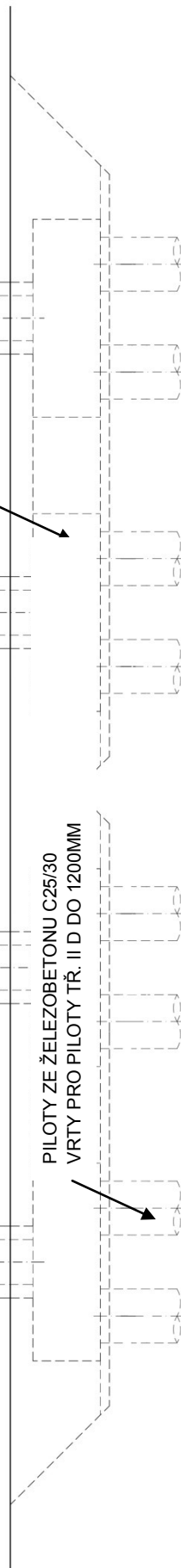
VÝZTUŽ MOST NOSNÉ TRÁM KONSTR PŘEDP Z LAN PRO VNITŘ PŘEDPJ

ŘÍMSY ZE ŽELEZOBETONU DO C30/37

MOSTNÍ PILÍŘE A STATIVA ZE ŽELEZOVÉHO BETONU DO C30/37

ZÁKLADY ZE ŽELEZOBETONU DO C30/37

PILOTY ZE ŽELEZOBETONU C25/30
VRTY PRO PILOTY TR. II D DO 1200MM

Obrázek č. 6: Znázornění nosných položek [53]

4. Vývoj cen na českém stavebním trhu

Na základě praxe veřejných zakázek (viz. kapitola 3) se tato práce dále zabývá vývojem cen ve stavebnictví - růstem či propadem, rychlostí růstu a dopadem vývoje cenové hladiny na ekonomickou výhodnost rozsáhlých veřejných zakázek na dopravní stavby.

4.1 Posouzení vývoje cenové hladiny OTSKP

Dle aktualizovaných třídniců OTSKP z jednotlivých let 2013 až 2019 byly porovnány jednotkové expertní ceny nosných položek (viz. kapitola 3.4) v průběhu let a pro zajímavost (neslouží k učinění jakýchkoli závěrů na základě dat jedné firmy !) také porovnány s tržní cenou firmy Metrostav a.s. Výsledky jsou uvedeny v Tabulce č. 9.

Jak je z Tabulky č. 9 patrné, expertní cena nemusí být vždy stejně vysoká jako cena nabídková, tržní. Taktéž expertní cena aktualizovaná v intervalu jedenkrát ročně, nemusí věrohodně odpovídat a reflektovat kolísání tržních cen v menších časových horizontech.

Kód položky	Název položky	Měrná jednotka	OTSKP 2013 [54]	OTSKP 2014 [55]	OTSKP 2015 [56]	OTSKP 2016 [57]	OTSKP 2017 [58]	D35 Metrostav 2017	I/68 Metrostav 2017	OTSKP 2018 [59]	D35 Metrostav 2018	OTSKP 2019 [8]	I/68 Metrostav 2019
11372	FRÉZOVÁNÍ ZPEVNĚNÝCH PLOCH ASFALTOVÝCH	M3	1 040	1 030	1 030	1 040	1 050		536	1 140		1 170	869
21451	SANAČNÍ VRSTVY Z LOMOVÉHO KAMENE	M3	801	795	795	806	816		673	827		850	967
224324	PILOTY ZE ŽELEZOBETONU C25/30	M3	3 450	3 430	3 430	3 480	3 520	3 286		3 570	4 008	3 670	
264142	VRTY PRO PILOTY TŘ. I D DO 1200MM	M	2 320	2 300	2 300	2 330	2 360	2 292		2 390	2 802	2 460	
264242	VRTY PRO PILOTY TŘ. II D DO 1200MM	M	3 030	3 010	3 010	3 050	3 090	2 479		3 130	3 001	3 220	
264342	VRTY PRO PILOTY TŘ. III D DO 1200MM	M	3 400	3 380	3 380	3 430	3 470	2 807		3 520	3 349	3 620	
272325	ZÁKLADY ZE ŽELEZOBETONU DO C30/37	M3	3 770	3 740	3 740	3 790	3 840	3 901		3 890	4 568	4 000	
317325	ŘÍMSY ZE ŽELEZOBETONU DO C30/37	M3	9 190	9 130	9 130	9 260	9 370	10 559		9 500	12 405	9 770	
334325	MOSTNÍ PILÍŘE A STATIVA ZE ŽELEZOVÉHO BETONU DO C30/37	M3	8 070	8 010	8 010	8 120	8 220	9 167		8 340	9 324	8 570	
422336	MOSTNÍ NOSNÉ TRÁM KONSTR Z PŘEDPJ BET DO C40/50	M3	11 300	11 200	11 200	11 400	11 500	8 614		11 700	11 103	12 000	
422365	VÝZTUŽ MOSTNÍ NOSNÉ TRÁMOVÉ KONSTR Z OCELI 10425, B420B	T	24 700	24 500	24 500	24 800	25 100	22 806		25 500	29 039	26 200	
422373	VÝZTUŽ MOSTNÍ NOSNÉ TRÁM KONSTR PŘEDPJ Z LAN PRO VNITŘ PŘEDPJ	T	94 200	93 500	93 500	94 800	95 900	58 099		97 200	63 224	99 900	

Tabulka č. 9: Posouzení vývoje cenové hladiny OTSKP, porovnání expertních a tržních cen

Pozn.: Ceny jsou uvedeny v Kč

Poznámka: Expertní ceny dle OTSKP tence, tržní ceny tučně

Pozn.: Ceny jsou zaokrouhleny na celé Kč

Kód položky	Název položky	Měrná jednotka	OTSKP 2013 [54]	OTSKP 2014 [55]	OTSKP 2015 [56]	OTSKP 2016 [57]	OTSKP 2017 [58]	D35 Metrostav 2017	I/68 Metrosta v 2017	OTSKP 2018 [59]	D35 Metrostav 2018	OTSKP 2019 [8]	I/68 Metrostav av 2019
423336	MOSTNÍ NOSNÉ KOMOROVÉ KONSTR Z PŘEDPJ BET DO C40/50	M3	13 500	13 400	13 400	13 600	13 800	20 753		14 000	21 149	14 400	
56314	VOZOVKOVÉ VRSTVY Z MECHANICKY ZPEVNĚNÉHO KAMENIVA TL. DO 200MM	M2	192	191	191	194	196		179	199		205	300
56330	VOZOVKOVÉ VRSTVY ZE ŠTĚRKODRTI	M3	667	662	662	671	679		617	689		708	950
572213	SPOJOVACÍ POSTŘIK Z EMULZE DO 0.5KG/M2	M2	11	11	11	11	11		12	11		11	13
574D06	ASFALTOVÝ BETON PRO LOŽNÍ VRSTVY MODIFIK ACL 16+, 16S	M3		4 940	4 940	5 010	5 070	3 391		5 140	5 439	5 280	
574E88	ASFALTOVÝ BETON PRO PODKLADNÍ VRSTVY ACP 22+, 22S TL. 90MM	M2		365	365	370	374		337	379		390	538
574J04	ASFALTOVÝ KOBEREK MASTIXOVÝ MODIFIK SMA 11+, 11S	M3		6 290	6 290	6 380	6 460	4 558		6 140	7 060	6 310	
575F55	LITÝ ASFALT MA IV (OCHRANA MOSTNÍ IZOLACE) 16 TL. 40MM MODIFIK	M2				511	517	481		524	822	539	
581262	CEMENTOBET KRYT DVOUVRSTVÝ NEVYZTUŽENÝ TRÍ TL DO 300MM	M2	867	861	861	873	883		3 226	1 480		1 120	5 001
711442	IZOLACE MOSTOVEK CELOPLOŠNÁ ASFALTOVÝMI PÁSY S PEČETÍCI VRSTVOU	M2	643	638	638	647	655	497		664	563	683	
9112B1	ZABRADLÍ MOSTNÍ SE SVISLOU VÝPLNÍ - DODÁVKA A MONTÁŽ	M		3 300	3 300	3 350	3 390	4 988		3 440	5 807	3 540	
9114C1	SVODIDLO OCEL SILNÍČ OBOUSTR, ÚROVEŇ ZADRŽ H2 - DODÁVKA A MONTÁŽ	M		3 630	2 720	2 760	2 790		1 810	2 830		2 910	1 734

Tabulka č. 9: Posouzení vývoje cenové hladiny OTSKP, porovnání expertních a tržních cen

Poznámka: Expertní ceny dle OTSKP tence, tržní ceny tučně

Pozn.: Ceny jsou uvedeny v Kč

Pozn.: Ceny jsou zaokrouhleny na celé Kč

Kód položky	Název položky	Měrná jednotka	OTSKP 2013 [54]	OTSKP 2014 [55]	OTSKP 2015 [56]	OTSKP 2016 [57]	OTSKP 2017 [58]	D35 Metrostav 2017	I/68 Metrostav 2017	OTSKP 2018 [59]	D35 Metrostav 2018	OTSKP 2019 [8]	I/68 Metrostav 2019
9115C1	SVODIDLO OCEL MOSTNÍ JEDNOSTR, ÚROVEŇ ZADRŽ H2 - DODÁVKA A MONTÁŽ	M		2 590	3 990	4 050	4 100	4 900		4 160	5 037	4 280	
911AC1	SVODIDLO OCEL LEHCE ROZEBÍRATELNÉ, ÚROVEŇ ZADRŽ H2 - DODÁVKA A MONTÁŽ	M			6 750	10 100	10 200		8 956	10 300		10 600	8 905
918384	PROPUSTY Z TRUB DN DO 1600MM	M	17 400	17 300	17 300	17 500	17 700		24 353	17 900		18 400	31 519
93530	ŽLABY A RIGOLY MONOLITICKÉ BETONOVÉ	M3	2 390	3 630	3 630	3 680	3 720		5 896	3 770		3 880	9 149

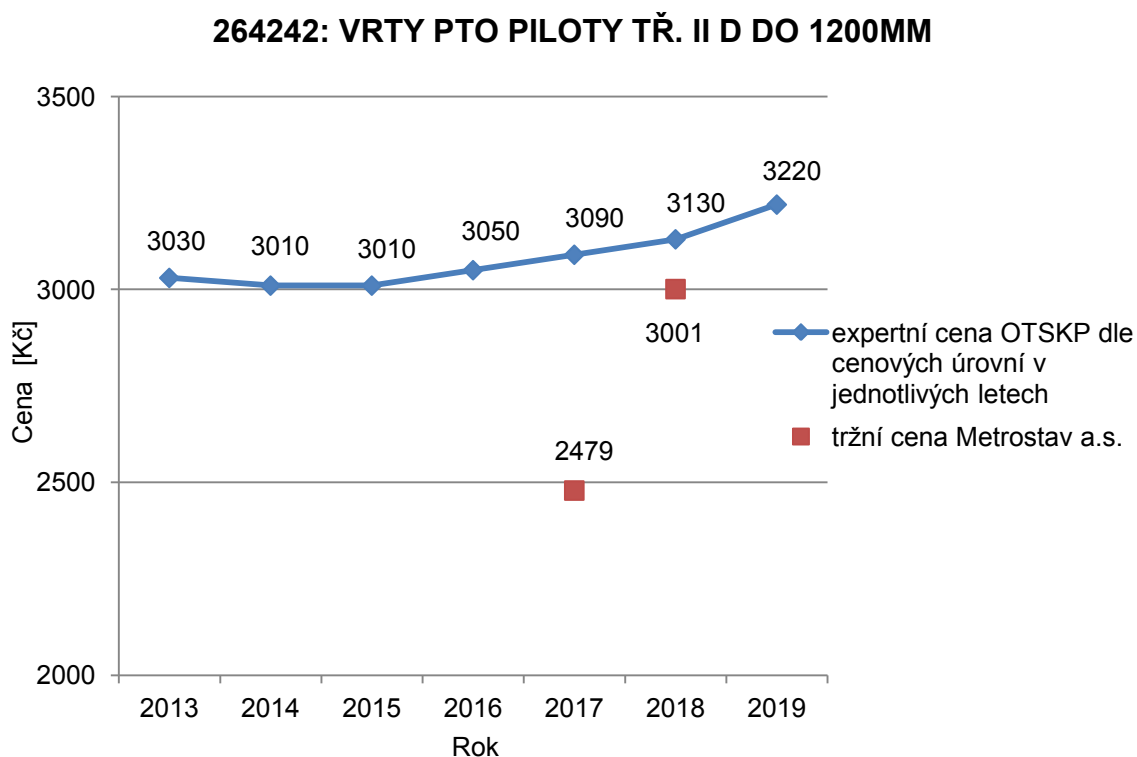
Tabulka č. 9: Posouzení vývoje cenové hladiny OTSKP, porovnání expertních a tržních cen

Poznámka: Expertní ceny dle OTSKP tence, tržní ceny tučně

Pozn.: Ceny jsou uvedeny v Kč

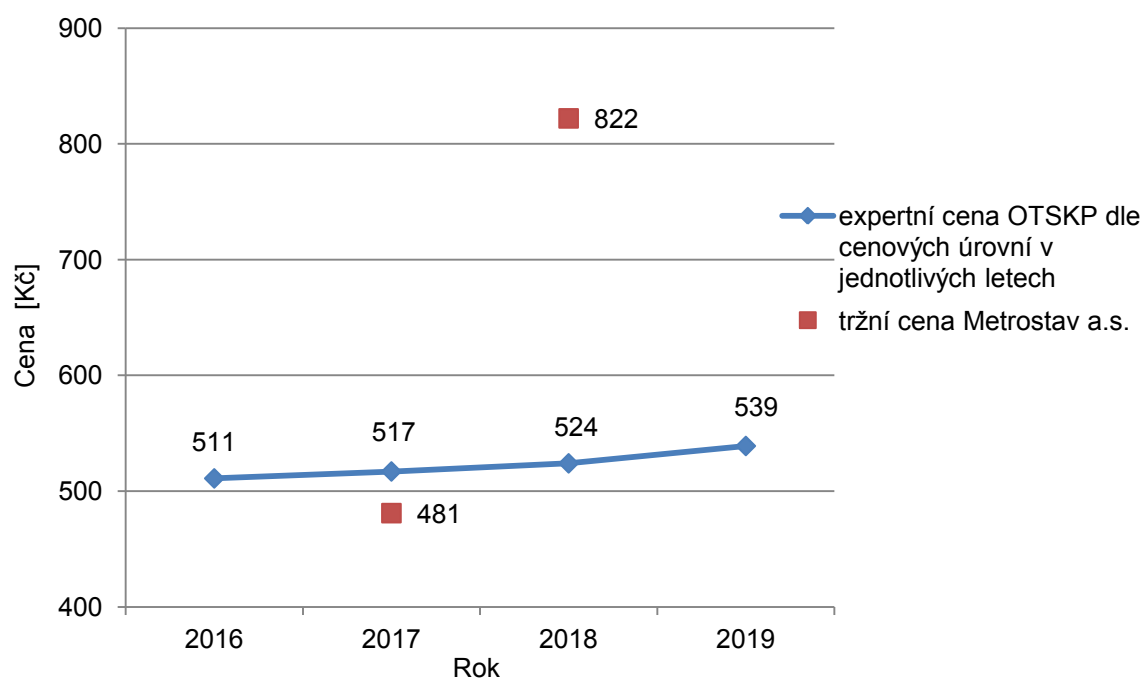
Pozn.: Ceny jsou zaokrouhleny na celé Kč

Odchylka mezi expertní a tržní cenou může nabývat různých hodnot. Tržní cena může být nižší než cena expertní, příkladem jsou vrty pro piloty v Grafu č. 4. Dále může tržní cena v průběhu let oproti expertní ceně kolísat, jako např. cena litého asfaltu v Grafu č. 5. V praxi je i mnoho případů kdy je cena tržní patrně vyšší oproti ceně expertní, což dokumentuje třeba Graf č. 6 sledující cenu propustů z trub.

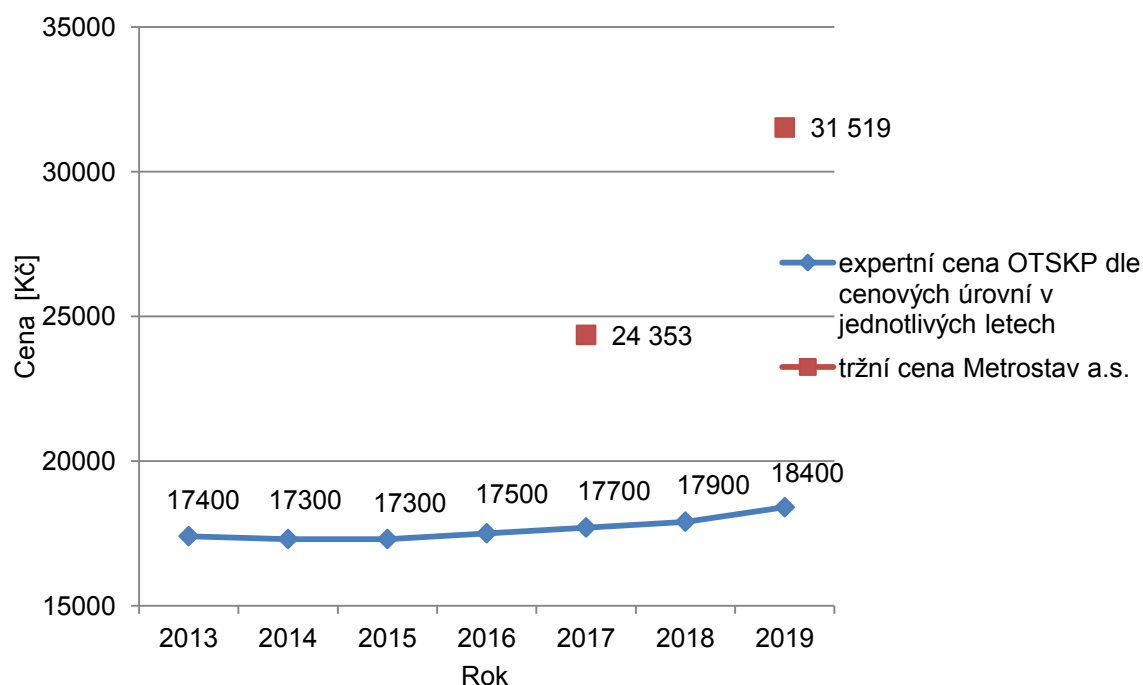
Graf č. 4: Porovnání expertní a tržní ceny: VRTY PTO PILOTY TŘ. II D DO 1200MM

575F55: LITÝ ASFALT MA IV (OCHRANA MOSTNÍ IZOLACE) 16 TL. 40MM MODIFIK

Graf č. 5: Porovnání expertní a tržní ceny: LITÝ ASFALT MA IV (OCHRANA MOSTNÍ IZOLACE) 16 TL. 40MM MODIFIK

918384: PROPUSTY Z TRUB DN DO 1600MM

Graf č. 6: Porovnání expertní a tržní ceny: PROPUSTY Z TRUB DN DO 1600MM

Tyto ceny a odchylku expertní a tržní ceny sleduje i samotné Ředitelství silnic a dálnic ČR. Od roku 2004 vyhodnotilo nabídkové ceny 1 460 staveb (6 682 stavebních objektů) u kterých proběhlo výběrové řízení na zhotovitele staveb v působnosti ŘSD ČR. Z těchto dat následně vytváří průměr nabídkových cen, který porovnává s expertními cenami. „Výsledkem jsou cenové databáze a grafy, které vypovídají za jaké ceny ŘSD ČR jednotlivé stavby realizovalo v jednotlivých letech včetně jejich porovnání s průměrnými ukazateli.“^[82]

Tato databáze je veřejně dostupná jako Měrné ceny a ukázka těchto dat je patrná z Obrázku č. 7. Je zde znázorněna odchylka průměru nabídkových cen od jednotkových expertních cen OTSKP v cenové úrovni 2017. Nevýhodou těchto dat je v současnosti fakt, že průměr nabídkových cen je aktualizován k březnu 2019, avšak ceny jsou srovnány s OTSKP v cenové úrovni 2017.^[83]

Jak lze z těchto dat pozorovat, ceny stavebních prací nelze účinně předpovídat.^[83]

Položka	Název	MJ	Průměrná cena MNS [Kč]	JC OTSKP [Kč]	Rozdíl [%]
56310	VOZOVKOVÉ VRSTVY Z MECHANICKY ZPEVNĚNÉHO KAMENIVA	M3	1 241	1 007	-23,3
56330	VOZOVKOVÉ VRSTVY ZE ŠTĚRKODRTI	M3	774	681	-13,7
56410	VOZOVKOVÉ VRSTVY Z ASFALTOCEMENT BETONU	M3	1 953	1 725	-13,2
56930	ZPEVNĚNÍ KRAJNIC ZE ŠTĚRKODRTI	M3	791	696	-13,6
56960	ZPEVNĚNÍ KRAJNIC Z RECYKLOVANÉHO MATERIÁLU	M3	599	768	22,1
574A03	ASFALTOVÝ BETON PRO OBRUSNÉ VRSTVY ACO 11	M3	4 041	4 892	17,4
574A33	ASFALTOVÝ BETON PRO OBRUSNÉ VRSTVY ACO 11 TL. 40MM	M2	208	196	-6,3
574A34	ASFALTOVÝ BETON PRO OBRUSNÉ VRSTVY ACO 11+, 11S TL. 40MM	M2	161	203	20,8
574A43	ASFALTOVÝ BETON PRO OBRUSNÉ VRSTVY ACO 11 TL. 50MM	M2	276	244	-13,4
574B04	ASFALTOVÝ BETON PRO OBRUSNÉ VRSTVY MODIFIK ACO 11+, 11S	M3	5 543	5 704	2,8
574B34	ASFALTOVÝ BETON PRO OBRUSNÉ VRSTVY MODIFIK ACO 11+, 11S TL. 40MM	M2	206	227	9,2
574C06	ASFALTOVÝ BETON PRO LOŽNÍ VRSTVY ACL 16+, 16S	M3	4 604	4 517	-1,9
574C56	ASFALTOVÝ BETON PRO LOŽNÍ VRSTVY ACL 16+, 16S TL. 60MM	M2	307	271	-13,4
574D06	ASFALTOVÝ BETON PRO LOŽNÍ VRSTVY MODIFIK ACL 16+, 16S	M3	5 058	5 085	0,5
574D08	ASFALTOVÝ BETON PRO LOŽNÍ VRSTVY MODIFIK ACL 22+, 22S	M3	4 027	4 913	18,0

Obrázek. č. 7: Porovnání položek OTSKP oproti měrným cenám^[83]

Pozn.: Průměrná cena MNS = statistický výstup sledovaných vítězných nabídek^[83]

4.2 Vývoj cen ve stavebnictví

Jak již bylo naznačeno, problémem u veřejných zakázek na rozsáhlé dopravní stavby bývá nepředvídatelnost cen stavebních prací. Tyto stavební práce v sobě zahrnují velké množství položek, jejichž cena se mění v závislosti na ekonomických procesech.

Vlivem změny ceny více nákladových položek u konkrétní stavební práce může docházet k silnému nárůstu či poklesu ceny stavební práce. V rádech několika let se pak může jednat o nárůst či propad ceny stavební práce obvykle v rádech až desítek procent.

Cena stavebních prací je obvykle tvořena několika částmi, obvykle následujícími:

Cena = Přímé náklady + Výrobní režie + Správní režie + Subdodávky + Zisk

[60, str. 75]

Právě přímé náklady obvykle utvářejí většinu z ceny za konkrétní stavební práci.

Do přímých nákladů řadíme:

- Náklady na materiál
- Náklady na mzdy
- Náklady na provoz stavebních strojů a zařízení
- Ostatní přímé náklady [60, str. 75]

Pokud tedy výše některých z těchto nákladů začne kolísat, zvláště pokud cena více z nich začne stoupat či klesat současně, i celková cena stavební práce začne poměrně znatelně stoupat či klesat.

4.2.1 Náklady na materiál

Pro demonstraci nákladů na materiál stavebních prací je kapitola zaměřena konkrétně na materiál vozovek:

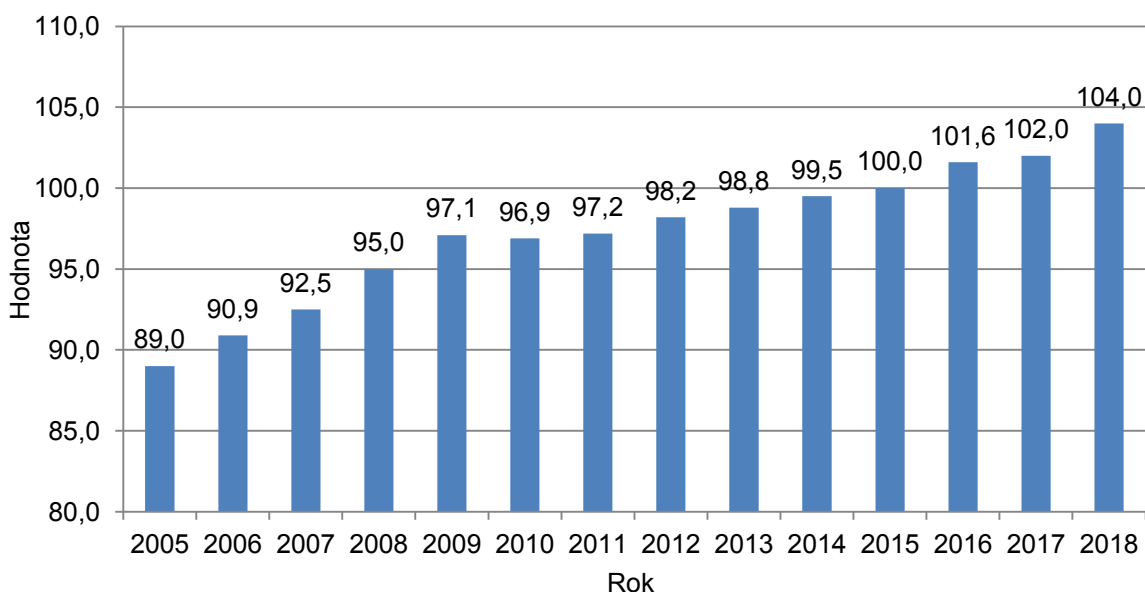
„Základním materiálem pro stavbu konstrukčních vrstev vozovek je kamenivo. Z kameniva se vyrábí stavební směsi nebo se z něj přímo provádějí některé typy vrstev.“ [61, str. 90]

„Konstrukční vrstvy vozovek mohou být buď nestmelené nebo stmelené. V silničním stavitelství se ve stmelených vrstvách používají pojiva na bázi asfaltu nebo pojiva hydraulická, jejichž typickým reprezentantem je cement.“ [61, str. 90]

Je tedy zřejmé, že cena za provedení konkrétní vrstvy vozovky je ve velké míře ovlivněna cenou kameniva a dále asfaltu či cementu v závislosti na typu.

Na českém stavebním trhu jsou stavební materiály, které si po dlouhé roky drží svoji cenu, eventuelně se jejich cena mírně navyšuje v závislosti na inflaci, například kamenivo či písek. Jsou ale také materiály, jejichž cena závisí na velkém množství zahraničních ekonomických vlivů a je velmi proměnlivá, příkladem může být asfalt nebo například ocel.

Kámen, písek a jííl

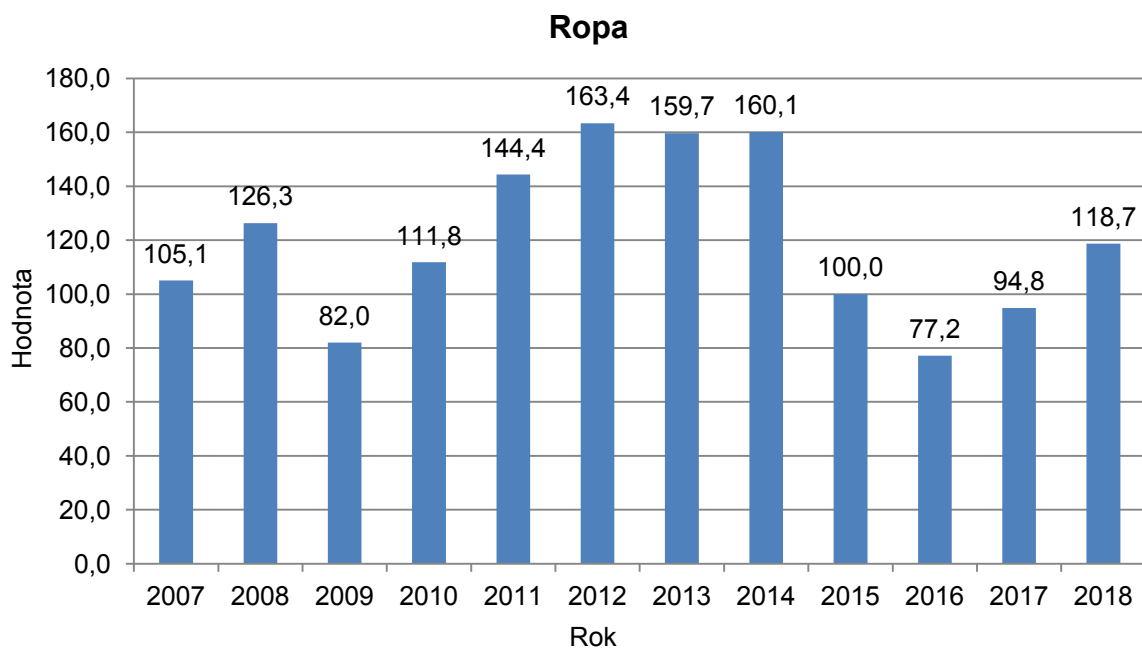
Graf č. 7: Indexy cen průmyslových výrobců dle ČSÚ* - Kamenivo, písek a jííl^[62]

Vysvětlivky: průměr roku 2015 = 100

*ČSÚ - Český statistický úřad

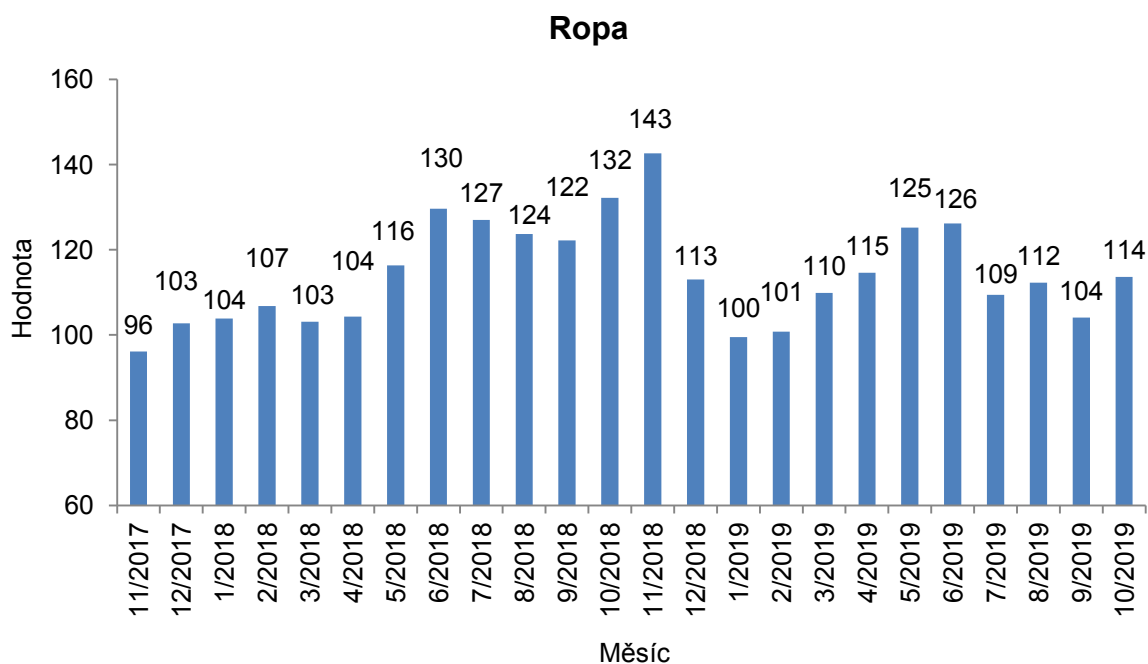
Jak je patrné z Grafu č. 7, cenový vývoj kamene či písku lze poměrně snadno předvídat díky jeho poměrně konstantnímu nárůstu.

Naopak, například cenu asfaltu lze odhadovat poměrně těžko, neboť pro výrobu obalovaných asfaltových směsí se nejčastěji používá asfalt ropný, který je posledním produktem při destilaci surové ropy prováděné v rafineriích. Cena ropného asfaltu se téměř úměrně odvíjí od ceny ropy, jež je velmi nevyzpytatelná a to v dlouhodobém (ročním) horizontu (viz. Graf č. 8) i krátkodobém (měsíčním) horizontu (viz. Graf č. 9).^[61, str. 105]

Graf č. 8: Indexy cen průmyslových výrobců dle ČSÚ - Ropa; indexy roční ^[62]

Vysvětlivky: průměr roku 2015 = 100

Graf č. 9: Indexy cen průmyslových výrobců dle ČSÚ - Ropa; indexy měsíční ^[62]

Vysvětlivky: průměr roku 2015 = 100

Pozn.: Hodnoty zaokrouhleny na celá procenta

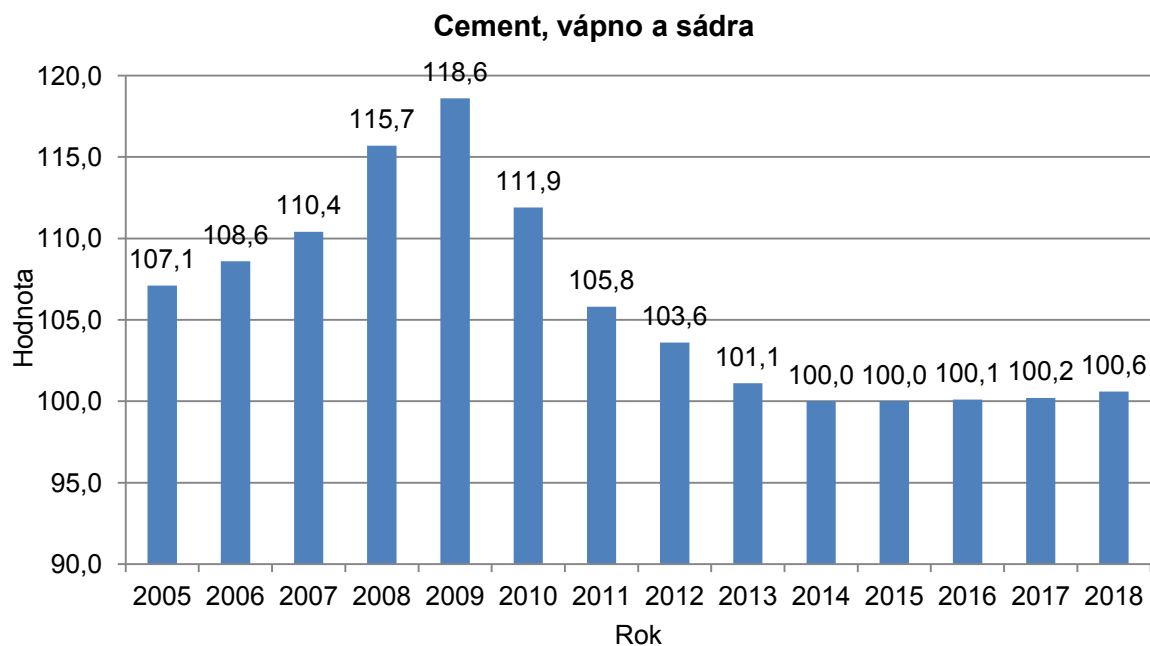
Obdobně je to i v případě oceli, která je u dopravních staveb hojně využívána ve formě betonářské oceli i kusových (zámečnických) prvků.

Graf č. 10: Indexy cen průmyslových výrobců dle ČSÚ - Ostatní výrobky získané jednostupňovým zpracováním oceli ^[62]

Vysvětlivky: průměr roku 2015 = 100

Zajímavým je také vývoj ceny cementu a vápna na českém stavebním trhu:

Graf č. 11: Indexy cen průmyslových výrobců dle ČSÚ - Cement, vápno a sádra ^[62]

Vysvětlivky: průměr roku 2015 = 100

4.2.2 Náklady na mzdy

Dalšími nezanedbatelnými náklady pro kalkulaci stavební práce jsou mzdy pracovníků přímo se podílejících na stavební činnosti. I tato složka ceny se s postupem času navyšuje, její vývoj je však poměrně konstantní, jak je patrné z tabulky č. 10:

Období <i>Period</i>	Průměrná hrubá měsíční nominální mzda na fyzické osoby	
	Kč	meziroční index <i>y-o-y</i>
2005	16 624	103,3
2006	17 671	106,3
2007	18 847	106,7
2008	20 706	109,9
2009	21 819	105,4
2010	21 999	100,8
2011	22 515	102,3
2012	22 589	100,3
2013	22 050	97,6
2014	22 610	102,5
2015	23 590	104,3
2016	24 558	104,1
2017	25 710	104,7
2018	27 613	107,4

Tabulka č. 10: Průměrná hrubá měsíční nominální mzda ve stavebnictví dle ČSÚ^[63]

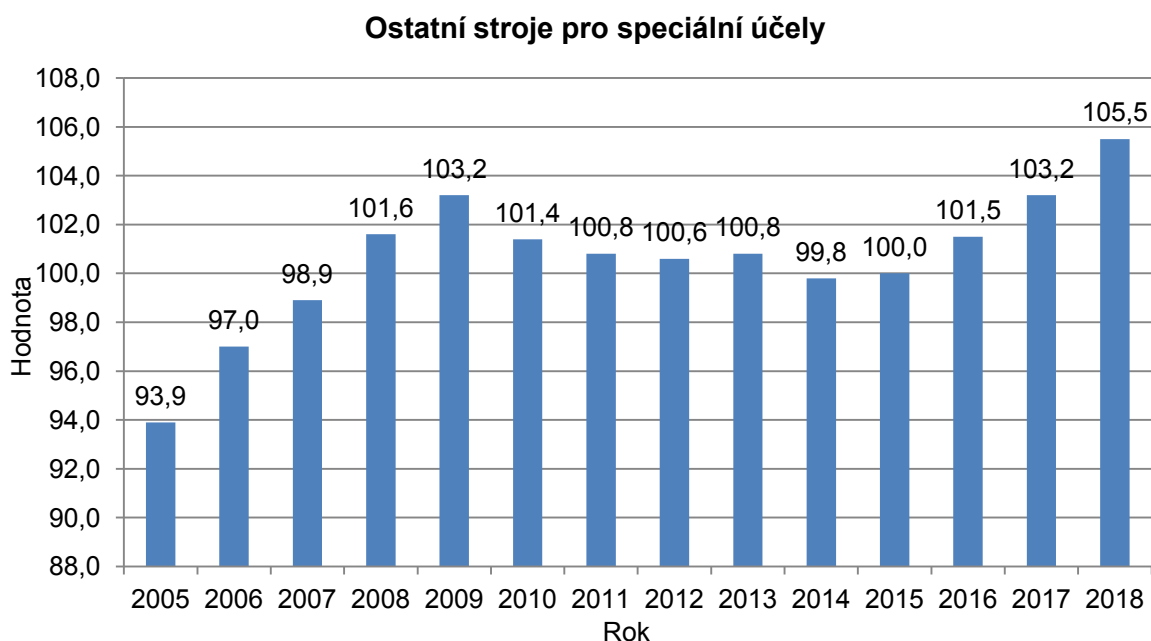
Vysvětlivky: Meziroční index: stejné období předchozího roku = 100^[62]

Poznámka: nominální mzda = „skutečná mzda vyplacená v peněžních jednotkách“^[64]

4.2.3 Náklady na provoz stavebních strojů a zařízení

Nedílnou součástí stavebních prací je nasazení mechanizace - od drobných zařízení až po těžkotonážní stavební stroje. Zejména větší a dražší stroje a jejich provoz se v kalkulaci konkrétní stavební práce výrazně projeví.

Kalkulace nákladů na provoz strojů přitom primárně vycházejí z pořizovací ceny stroje, nákladů na servis a údržbu, nákladů na převoz (eventuelně montáž a demontáž stroje) a nákladů na provoz (zejména spotřeba pohonných hmot). Ani vývoj těchto nákladů nelze do budoucnosti přesně předvídat.

Graf č. 12: Indexy cen průmyslových výrobců dle ČSÚ - Ostatní stroje pro speciální účely^[62]

Vysvětlivky: průměr roku 2015 = 100

Období <i>Period</i>	Spotřebitelská cena (Kč/l)		
	Benzin automobilový bezolovnatý Natural 95	Motorová nafta	LPG
2016 - 1. týden	28,43	27,91	13,46
11. týden	26,48	25,54	12,22
21. týden	28,62	27,07	11,84
31. týden	29,21	27,96	11,95
41. týden	29,16	28,02	12,36
2017 - 1. týden	30,53	29,95	13,70
11. týden	31,02	30,39	14,27
21. týden	30,39	29,49	14,00
31. týden	29,28	28,23	13,28
41. týden	29,99	29,21	13,91
2018 - 1. týden	30,46	29,67	14,13
11. týden	30,39	29,55	13,98
21. týden	32,13	31,42	14,04
31. týden	32,94	32,20	14,78
41. týden	33,41	33,07	15,67
2019 - 1. týden	31,03	31,48	15,07
11. týden	30,29	31,25	14,21
21. týden	33,02	32,41	14,54
31. týden	32,64	31,82	13,97
41. týden	32,34	32,08	13,56
47. týden	31,96	31,71	13,90

Tabulka č. 11: Průměrné spotřebitelské ceny pohonných hmot v ČR dle ČSÚ ^[65]

4.2.4 Nárůst cen v průběhu zadávací lhůty

Jak vyplývá z předchozích kapitol, vývoj cen ve stavebnictví je v důsledku mnoha různých faktorů těžce předvídatelný.

V průběhu zadávací lhůty (viz. kapitola 1.1, §40), která je u rozsáhlých dopravních staveb obvykle v řádech měsíců (např. u staveb D35 Opatovice - Časy a I/68 Třanovice - Nebory byla zadávací lhůta stanovena na 7 měsíců od ukončení lhůty pro podání nabídek ^{[22][48]}) je účastník výběrového řízení zavázán svou nabídkovou cenou.

U rozsáhlých zakázek dopravních staveb dochází často k posunu lhůty k podání nabídek (např. viz. kapitola 3.3.1, 3.3.2) a po ukončení výběrového řízení k jednání s dodavatelem o podpisu smlouvy a dalších záležitostech.

Pokud zároveň přihlídneme k faktu, že nabídkový rozpočet pro veřejnou zakázku nemusí firma dělat v poslední možný termín, může se doba od vytvoření nabídkového rozpočtu po podpis Smlouvy o dílo blížít až jednomu roku.

Za tuto dobu se ceny ve stavebnictví mohou výrazně změnit. Státní instituce (např. Ředitelství silnic a dálnic ČR) v současnosti ve veřejných zakázkách na stavební práce obvykle nezohledňují (v průběhu zadávací lhůty i trvání stavebních prací) nárůst či pokles cen na stavebním trhu.

Pozn.: V průběhu psaní této práce začalo ŘSD ČR změnu vstupních nákladů zohledňovat (viz. úvod kapitoly 5.2) a to formou tzv. valorizace (téma kapitoly č. 5).

4.3 Zhodnocení příčin, důsledků a rizik pro uchazeče ve veřejných soutěžích

Lze odvodit, že se ceny stavebních prací, jak v průběhu zadávací lhůty, tak i v průběhu stavební činnosti, mohou vyvíjet, a to klesat či stoupat a obvykle se tak i děje. V současnosti však tento vývoj státní organizace obvykle nezohledňují.

Kupříkladu Smlouva o dílo na stavbu úseku dálnice D35 Opatovice - Časy (viz. kapitola 3.3.1) byla uzavřena dne 31. ledna 2019. Lhůta pro podání nabídek byla do 23. listopadu 2018. A dle zadání veřejné zakázky je délka stavby předpokládána na 44 měsíců. ^{[21][38][48]}

I pokud by sdružení D35 Opatovice - Časy STRABAG, M - SILNICE a SMP CZ začalo se stavbou již následující den, tedy 1. února 2019, dle plánu by mu stavba trvala 44 měsíců, tedy do 30. září 2022. ^[48]

Zarážejícím faktem je, že ještě 30. září 2022 budou skutečně vykonané práce oceněny dle nabídkové ceny z rozpočtu, jehož termín odevzdání byl do 23. listopadu 2018.

I tento problém může být důvodem, proč v roce 2018, po skončení zadávací lhůty u zakázky I/68 Třanovice - Nebory (viz. kapitola 3.3.2.1), „(...) vybraný uchazeč, a i uchazeč druhý a třetí v pořadí, odmítli uzavřít smlouvu nebo neposkytli zadavateli k jejímu uzavření řádnou součinnost (...).“ ^[51]

Tyto podmínky se mohou zdát jako silně nespravedlivé až likvidační. Eliminovat tyto podmínky znamená při tvorbě nabídkového rozpočtu odhadnout vývoj cen na českém trhu na 4 roky dopředu a tento vývoj v ceně stavebních prací zohlednit. Zdá se však, že takovéto jednání nevytváří zdravé tržní prostředí a přirozenou konkurenceschopnost stavebních firem.

Opačným argumentem lze říci, že vlivem silné konkurence mohou být nabídkové ceny na veřejné zakázky podhodnocené. Nelze se však příliš divit vzhledem k faktu, že hodnotící kritéria u veřejných zakázek bývají obvykle Nabídková cena s vahou 90% a Délka záruční doby s vahou 10%. ^[např. 48]

Závěrem lze dnešní situaci hodnotit spíše jako nespravedlivou z důvodu, že stát přenáší riziko růstu cen na stavební firmy.

4.3.1 Úpadek stavební firmy SDS Exmost

Důkazem že tato problematika není jen pouhou teorií, ale reálnou hrozbou, může být úpadek brněnské stavební firmy SDS Exmost v roce 2016.

Firma SDS Exmost byla středně velká stavební firma. V roce 2015 její výnosy činily 688 miliónů korun. Poprvé ve své historii však za kalendářní rok hospodařila s prodělkem a to 78 miliónů českých korun. Firma se specializovala na speciální mostní činnosti a stavbu mostů všech typů. Kromě toho vyhrála výběrové řízení i na obchvat města Znojmo. ^[66]

V roce 2016 se firma dostala do vážné finanční situace. Jako hlavní příčinu svých problémů uvedla firma tři konkrétní stavby, kde hospodařila s velkým prodělkem. Kromě stavby úseku polské dálnice kde působila jako subdodavatel se firmě nepodařilo vydělat ani na dvou českých veřejných zakázkách. První zakázkou byla stavba silnice mezi Oldřichovicemi a Bystřicí, kde firma prodělala přes 60 miliónů Kč. Ztrátovou byla pak i přeložka Bílovické ulice v Ostravě, kde nastaly komplikace kvůli důlní činnosti v okolí staveniště. ^[66]

Společně s prodělkou na dalších stavbách, musela firma práci na některých zakázkách pozastavit. Firma se snažila získat strategického partnera, což se jí ovšem nepodařilo. Koncem září 2016 navrhlo několik věřitelů této firmy návrh na její insolvenční řízení. Později se k návrhu přiklonila i samotná SDS Exmost s uvedením že se nedokáže vypořádat s více než 600 věřiteli, neboť dluhy ve výši přes čtvrt miliardy korun převyšují její majetek. ^[66]

V říjnu 2016 tak Krajský soud v Brně vyhlásil její úpadek a určil firmě insolvenčního správce. V lednu 2017 pak tentýž soud vyhlásil nad firmou konkurz, čímž pádem s majetkem firmy přestala nakládat samotná firma a toto oprávnění přešlo na insolvenčního správce. Do té doby firma přišla téměř o všechny své zaměstnance a utlumila svou činnost. ^{[66][67]}

4.4 Rozhovor: Michal Jurka

Michal Jurka (41): „Prezident společnosti Skanska Česká Republika a Slovensko. V jedné z největších tuzemských stavebních společností pracuje od roku 2002, kdy absolvoval po studiu podnikové ekonomiky a managementu na Technické univerzitě Ostrava – Vysoké škole báňské. Jurka působil ve skupině Skanska ve výrobě a v různých manažerských pozicích. Před jmenováním do současné funkce zastával pozici výkonného viceprezidenta Skanska Polsko, kde byl zodpovědný za dopravní stavitelství ve středním a jižním regionu a betonové provozy.“^[83]

Rozhovor s ředitelem společnosti Skanska, otisknutý v Hospodářských novinách dne 12. srpna 2019 potvrzuje a doplňuje výše zmiňovaná tvrzení a dalšími informacemi obohacuje tuto diplomovou práci.

„Růst cen práce a materiálu se už několik let markantně promítá do finálních cen staveb. Firmy se také potýkají s nedostatkem personálu. "Jsem přesvědčen, že pokud nedojde k nějakému zásahu státu ve smyslu podpory učňovského nebo středního školství, za deset let nebude mít kdo pracovat rukama," říká Michal Jurka, prezident společnosti Skanska Česká republika a Slovensko. Hájí také strategii své firmy vyhýbat se takzvaným krvavým stavbám – firmy ve snaze mít práci berou zakázky, jež hrozí ztrátou, a nakonec ji také přinesou.

HN: Skanska byla loni ve ztrátě 334 milionů korun. Co se stalo?

Na českém trhu to způsobil jeden velký dopravní projekt, který byl od začátku až do konce ve ztrátě.

HN: Který to byl?

Tuto informaci vám nemohu poskytnout. Už to, že otevřeně říkáme, že nám výsledek zhoršila ztrátová zakázka, je dle pravidel společnosti hodně na hraně.“^[83]

Pozn.: Podle neoficiálních zdrojů se jedná o nadlimitní veřejnou zakázku v oblasti dopravních staveb. Právě takto může vypadat důsledek stavebních projektů bez aplikované valorizace - viz. kapitola č. 5.

„HN: Jak vás zakázka poznamenala?

Do účetnictví jsme ji dali až loni. Jinak naše hospodaření bylo zdravé. Když do výsledku započítáte projekty v Maďarsku a Rumunsku, hospodaření firem Skanska SK, Skanska Transbeton, Lom Klecany a Skanska Asphalt, ztráta už bude výrazně menší. Jsem plně přesvědčený, že rok 2018 byl pro nás dno. Úplně si ale nemyslím, že to platí pro všechny na trhu.

HN: Proč?

Krvavé stavby vysoutěžené v posledních dvou až čtyřech letech se ve výsledcích některých stavebních firem ještě projeví. Dotkne se to všech, kteří v letech 2016 nebo 2017 podepsali velké stavby za hrozných podmínek. Byla to cenová válka, ceny byly na 60 procentech odhadu investora. Jsou případy zakázek vysoutěžených v roce 2016 za nejnižší ceny, které ale stavební firmy za rok odmítly podepsat, protože ceny vyskočily třeba o čtvrtinu. Pokud není ve smluvních podmínkách valorizace, je to problém.“^[83]

Pozn.: Ceny veřejných zakázek - viz. kapitola 3.2; 3.3. Vysoutěžené veřejné zakázky, které firmy z důvodu růstu cen odmítly později podepsat - příkladem je i zakázka I/68 Třanovice - Nebory - viz. kapitola 3.3.2.1.

„HN: Kdy od zakázek odstupujete vy?

Když vše trvá příliš dlouho. Před čtyřmi roky na D3 jsme vyhráli dva úseky. Když jsme byli asi po roce a půl – poté co proběhla odvolání – vyzváni k podpisu smlouvy, už to nedávalo smysl. Mezitím vzrostly ceny stavebních prací. Bylo by ideální, aby všechno trvalo mnohem kratší dobu než rok. Závaznost nabídky je mezi 90 a 180 dny. Kdyby v této době došlo k podpisu smlouvy, byl by úplně každý zhotovitel schopen a ochoten garantovat cenu, kterou dal do nabídky.“^[83]

Pozn.: Závaznost nabídky je určena zadávací lhůtou - viz. kapitola 1.1, § 40. Nárůst cen v průběhu zadávací lhůty popisuje kapitola 4.2.4.

„HN: Lze takto sepsat smlouvu?

Lze a Ředitelství silnic a dálnic k tomu přistoupilo po spoustě jednání. Do smluv se vrací valorizace. To znamená, že v určitý okamžik stanovujete cenu stavebních prací a cenu materiálů podle indexu statistického úřadu, a pokud dojde ke skokovému navýšení, kryje to valorizace. Logika valorizace je jednoduchá – podáte nabídku k nějakému datu a od něj by se měla počítat valorizace. Rozhodně by se neměla počítat od data, jež přijde po roce či pěti letech.“^[83]

Pozn.: Tématu valorizace se věnuje kapitola č. 5. Návratu valorizace do smluv se vzhledem k nedostatku informací a výskytu až v roce 2019 diplomová práce nevěnuje, o tomto faktu však pojednává v kapitole 5.2.

„HN: S jakou dnes pracujete marží?

Máme od Skansky zadání na 3,5 procenta provozního zisku. Máme obrovskou výhodu, že nás švédská centrála netlačí k exponenciálnímu navyšování tržeb. Brát ztrátové zakázky je dlouhodobě cesta do pekel a my to dělat nebudeme. Důkazem je, že jsme v posledních letech žádnou velkou ztrátovou dopravní stavbu nevyhráli.

HN: Co způsobuje, že jste nuceni se takto chovat?

Skokově šly nahoru ceny materiálů. V dopravním stavitelství asfalt a kamenivo. V pozemním stavitelství izolace, cihly, v podstatě všechny materiály. A pak je tu cena subdodavatelů. V ní je poměrně zásadně skryta cena lidské práce. V posledních dvou letech rostly ve stavebnictví každoročně mzdy o 10 až 15 procent. A pokud máte velkou stavbu náročnou na lidskou kapacitu, má to poměrně významný dopad. Na trhu je mnohem více staveb než v minulosti, vede to k přetahování o subdodavatele a další dodavatele. Nám se několikrát na Slovensku i v Česku stalo, že subdodavatel měl podepsanou smlouvu i se sankcí a dostal nabídku přejít na jinou stavbu zejména v pozemním stavitelství za podmínek o 15 procent lepších. Jeho lidé druhý den nepřišli. Obrovskou výhodu mají firmy s vlastní kapacitou. Skanska má řádově tři tisíce zaměstnanců a přes polovinu z nich tvoří dělnické profese. To je myslím jedna ze silných stránek naší firmy.“^[83]

Pozn.: Vývoj cen materiálů - viz. kapitola 4.2.1. Náklady na mzdy - viz. kapitola 4.2.2.

„HN: Hovořil jste o zdražení materiálů. Jak se s ním vypořádáváte?

Mnohé stavby běží dva roky a je dobré si kvůli nim nakoupit materiál na začátku. Na některý materiál dnes čekáte třeba šest měsíců. A některý je absolutně vyprodaný. Za posledních třicet let tu nebyl otevřen žádný nový lom a jsem zvědavý, z čeho budeme stavět, až dojdou zásoby. A ony dojdou, protože se nepovoluje rozšiřování dobývacích prostorů ani do hloubky, ani do šířky.

HN: Jaké procento vašich nákladů představuje materiál?

U každé stavby je to jiné. V pozemních stavbách 30 až 40 procent ceny. U dopravních staveb může být rozptyl ještě vyšší. Při rekonstrukcích silnic je spotřeba materiálu větší než u nových staveb, kde je dostatek zeminy.

HN: Porostou ještě ceny stavebního materiálu tak výrazně?

Myslím, že největší skok je za námi. Drobný nárůst bude, tak velký jako v posledních dvou letech už ale nečekám. Bude to podobné jako u stavebních prací, kde se ceny už ustalují.“^[83]

5. Návrh opatření

Pro zodpovědné posouzení problematiky a pro návrh účinného opatření je třeba znát způsob vytváření Smlouvy o dílo a taktéž metodiku, kterou je upravována smluvní cena v průběhu času výstavby.

5.1 Smluvní podmínky FIDIC

U rozsáhlých dopravních staveb ve veřejném sektoru slouží jako podklad a vzor ke tvorbě Smlouvy o dílo ve valné většině případů Smluvní podmínky FIDIC. Konkrétně Smluvní podmínky pro výstavbu pozemních a inženýrských staveb projektovaných objednatelem - tzv. RED BOOK. Jsou označovány jako Obecné podmínky.^[68]

Tyto Obecné podmínky jsou pro české prostředí adaptovány a doplněny Zvláštními podmínkami, které formuluje Ministerstvo dopravy.^[69]

V následujících odstavcích je sledováno téma valorizace, což je **úprava splatných částek** (položkových cen jednotlivých položek uvedených ve Výkazu výměr konkrétní zakázky) **v důsledku změny nákladů.**^[69, str. 26]

Již samotný článek 13.8 Obecných podmínek FIDIC předpokládá následující: „*Má se za to, že Přijatá smluvní částka obsahuje částky pro rezervu na další zvýšení nebo snížení nákladů v rozsahu, v kterém plnou kompenzaci jakýchkoli zvýšení nebo snížení Nákladů nepokrývají ustanovení tohoto nebo jiných Článků.*“^[68, str. 40]

Předpokládá se tedy, že nabídkové ceny pro výběrová řízení veřejných zakázek jsou tvořeny s takovou rezervou, že případnou valorizací je případná ztráta či výdělek kompenzován pouze zčásti. Zůstává však otázkou, zdali lze pro stavební práce na několik let dopředu tuto rezervu odhadnout a jak správný tento odhad může být.

Právě článek 13.8 Obecných podmínek FIDIC se věnuje úpravě splatných částek v důsledku změn nákladů. Udává: „*Jestliže se tento Pod-článek použije, částky k zaplacení Zhotoviteli musí být upraveny při zvýšení nebo snížení nákladů na pracovní síly, na Věci určené pro dílo a na jiné vstupní náklady Díla tak, že se přičtou nebo odečtou částky určené vzorcem stanoveným v tomto Pod-článku.*“^[68, str. 40]

Zvláštní podmínky Ministerstva dopravy ČR ve článku 13.8. počítají se dvěma variantami:

V první (u rozsáhlých dopravních staveb obvyklé) variantě (článek 13.8.1 Zvláštních podmínek) jsou zadávací podmínky nastaveny tak, že úpravy cen v důsledku změn vstupních nákladů povoleny nejsou, jedinou výjimkou je případ kdy se stavební práce protáhnou z důvodu prodlení objednatele.^{[69, str. 27] [70]}

Druhá varianta (článek 13.8.2 Zvláštních podmínek) pak s úpravou splatné částky pro zhotovitele počítá. Částka je přepočítávána následovně:^[69, str. 28]

„Položková cena položek nebo prací, upravená postupem podle tohoto Pod-článku se musí rovnat součinu položkové ceny příslušné položky nebo práce uvedené ve Výkazu výměr a násobitele změny, stanoveného v návaznosti na indexy cen stavebních prací publikované podle metodiky Českého statistického úřadu na: „http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/ipc_cr“, (tabulka č. 5, list 2005 avg = 100), ve znění následných změn prováděných ČSÚ v rámci úprav cenové hladiny (dále jen „cenový index“).

Násobitel změny, která se použije na úpravu částky k zaplacení Zhotoviteli v souladu s Potvrzením průběžné platby, se musí vypočítat podle vzorce, který má

následující podobu:
$$P_n = \frac{L_m}{L_o}$$

kde:

„P_n“ je násobitel změny za období „n“, přičemž tímto obdobím je měsíc, není-li v Příloze k nabídce uvedeno jinak,

„*L_m*“ je cenový index příslušného kalendářního čtvrtletí, stanovený jako prostý průměr cenových indexů tří měsíců tohoto čtvrtletí, vypočtený s přesností na 3 desetinná místa.

Čtvrtletím podle tohoto článku se rozumí kalendářní čtvrtletí příslušného roku, počínající měsíci leden, duben, červenec a říjen.

Cenový index *L_m* bude v závislosti na datu potvrzení provedených prací podle Smlouvy použit takto:

pro práce provedené v kalendářních měsících:

<i>květen, červen, červenec</i>	– <i>L_m</i> za 1. kalendářní čtvrtletí
<i>srpen, září, říjen</i>	– <i>L_m</i> za 2. kalendářní čtvrtletí
<i>listopad, prosinec a navazující leden</i>	– <i>L_m</i> za 3. kalendářní čtvrtletí
<i>únor, březen, duben</i>	– <i>L_m</i> za 4. kalendářní čtvrtletí roku

bezprostředně předcházejícího

„*L_o*“, je základní cenový index vztažený k měsíci, do něhož spadá Základní datum. ““ [69, str. 28]

Indexy cen stavebních prací publikované podle metodiky Českého statistického úřadu a jejich podoba je vyobrazena v tabulce č. 12.

5.2 Valorizace ve veřejných zakázkách

Valorizace pro veřejné zakázky ve stavebnictví v minulosti na českém trhu fungovala. Bohužel se však od jejího použití ve veřejných stavebních zakázkách v posledních letech upustilo. Zcela jistě to pro stavební firmy nebylo vhodné řešení.

Pozn.: V průběhu psaní této diplomové práce se údajně vyskytlo několik případů, kdy se valorizace do Smluv o dílo u veřejných zakázek na rozsáhlé dopravní stavby (mezi Ředitelstvím silnic a dálnic ČR a vybraným dodavatelem) opět navrátila. Tento stav však nelze náležitě popsat z důvodu nedostatku podkladů.

Diplomová práce tedy popisuje stav, kdy valorizace ve veřejných zakázkách aplikována nebyla. Z rozhovorů s několika (ve stavebnictví) velmi dobře informovanými lidmi lze usuzovat, že tato situace trvá přibližně od roku 2010, kdy byl ministrem dopravy České republiky Vít Bárta. Zmínky o valorizaci se následně objevují až v roce 2019.

Pokud se valorizace do smluv začíná opět navracet, zdá se to být jako pozitivní krok. Bohužel, pro stavební zakázky uzavřené bez valorizace, je situace již neměnná.

5.2.1 Valorizace v minulosti

Jak dříve valorizace fungovala a jak probíhaly konkrétní výpočty splatných cen zhotoviteli v důsledku změny nákladů, lze pozorovat například na následujícím příkladu veřejné zakázky na realizaci stavby I/35 Val. Meziříčí - Lešná, 3. etapa. Smlouva o dílo mezi Ředitelstvím silnic a dálnic ČR a Sdružením „ALPINE - BÖGL A KRÝSL - SWIETELSKY - LEŠNÁ III“ byla uzavřena dne 4. května 2009 za smluvní cenu 694 557 336,00 Kč. Ze smlouvy o dílo je vyňata i následující pasáž týkající se valorizace:^[73]

„Úpravy v důsledku změn nákladů“

13.8 V tomto článku „tabulka údajů o úpravách“ znamená úplnou tabulku upravujících koeficientů, obsaženou v Příloze k nabídce. Jestliže taková tabulka údajů o úpravách neexistuje, pak tento článek neplatí.

Jestliže tento článek platí, budou částky splatné zhotoviteli upraveny kvůli zvýšením nebo snížením cen pracovní síly, vybavení a jiných vstupů do stavby, tak, že se přičtou nebo odečtou částky stanovené podle vzorců předepsaných tímto článkem. Do té míry, v níž plná kompenzace za veškerá zvýšení nebo snížení nákladů není kryta ustanoveními tohoto nebo jiných článků, bude se mít za to, že přijatá cena stavby zahrnuje částky, které pokryjí možnost dalšího zvýšení i snížení nákladů.

Úprava, která se použije na částku jinak splatnou zhotoviteli (tak jak byla stanovena v souladu s příslušným souvisícím dokumentem a potvrzena Potvrzením platby), bude provedena podle níže uvedeného vzorce. Žádná úprava by neměla být použita pro práci oceňovanou na základě nákladů nebo běžných cen. Vzorec bude mít následující obecnou podobu:

$$P_n = a + b \times L_n / L_0$$

kde:

„ P_n “ je násobitel změny, který bude použit na fakturovanou cenu díla za práci provedenou za období „ n “, přičemž tímto obdobím je měsíc, není-li v Příloze k nabídce uvedeno jinak,

„ a “ je pevný koeficient uvedený v odpovídající tabulce údajů o úpravách a představující část smluvních plateb, která nemůže být upravována,

„ b “ je koeficient představující část smluvních plateb, která může být upravována a je uveden v odpovídající tabulce údajů o úpravách; tento tabulkový prvek bude označovat dílo podle směrů výstavby,

„ L_n “ je aktuální cenový index nákladů stavební výroby za období „ n “; odpovídá tabulkovému prvku nákladů 63 dnů před posledním dnem období (k němuž se vztahuje Potvrzení o platbě), a

„L0“, je základní cenový index nákladů stavební výroby; je použitelný pro odpovídající tabulkový prvek nákladů a základní datum.

Budou použity cenové indexy cen nákladů stavební výroby uvedené v tabulce údajů úprav. Při stanovení cenových indexů cen nákladů stavební výroby se použijí indexy zveřejňované čtvrtletně Českým statistickým úřadem (dále ČSU) v publikaci *Indexy cen stavebních prací, stavebních děl a nákladů stavební výroby s kódovým označením 7001 v tab. 4.*

Budou použity indexy cen nákladů stavební výroby podle směrů výstavby vztažené k průměru roku 2005 (resp. k průměru roku stanovenému ČSU po přepočtu na novou základnu) jako např.: *Inženýrská stavby, Budovy nebytové, nevýrobní a pod.*

Pro použití čtvrtletních údajů ČSU platí pravidlo, že pro měsíční faktury bude index daného díla stejný po celé příslušné období až do uveřejnění dalšího čtvrtletního indexu takto:

faktura za měsíc :

použije se index ČSÚ za :

leden	3. čtvrtletí předchozího roku
únor	4. čtvrtletí předchozího roku
březen	4. čtvrtletí předchozího roku
duben	4. čtvrtletí předchozího roku
květen	1. čtvrtletí předchozího roku
červen	1. čtvrtletí předchozího roku
červenec	1. čtvrtletí předchozího roku
srpen	2. čtvrtletí předchozího roku
září	2. čtvrtletí předchozího roku
říjen	2. čtvrtletí předchozího roku
listopad	3. čtvrtletí předchozího roku
prosinec	3. čtvrtletí předchozího roku

Výši koeficientu „a“ lze nastavit podle objemu prací oceňovaných skutečnými náklady nebo běžnými cenami.

Součet koeficientů „a“ a „b“ se rovná 1,00.

Dokud nejsou k dispozici všechny aktuální cenové indexy, určí správce stavby oznámením objednateli a zhotoviteli provizorní index pro vydání Potvrzení dílčí platby. Když je k dispozici aktuální cenový index, bude úprava podle toho přepočítána.

Jestliže zhotovitel nedokončí stavbu ve lhůtě pro dokončení, bude poté provedena úprava cen za použití buď (i) každého indexu použitelného 49 dnů před vypršením lhůty pro dokončení stavby, nebo (ii) aktuálního indexu, podle toho, co je výhodnější pro objednatele.

Indexy pro každé stavební dílo uvedené v tabulce (tabulkách) údajů o úpravách budou upraveny, pouze jestliže byly poskytnuty jako neodůvodněné, nevyrovnané nebo neoprávněné, v důsledku změny.“^[74]

5.2.2 Valorizace dnes

Jak však již bylo napsáno, v posledních letech je od valorizace upuštěno. Dosvědčují to i Smlouvy o dílo a jejich přílohy sledovaných staveb D35 Opatovice - Časy a I/68 Třanovice - Nebory. V Příloze k nabídce Smlouvy o dílo s vybranými uchazeči lze u obou staveb spatřit následující informaci týkající se Úpravy ceny v důsledku změn nákladů. U dalších veřejných zakázek na rozsáhlé dopravní stavby lze pozorovat totožné: ^[75] ^[76]

Název Pod-článku Smluvních podmínek	Číslo Pod-článku Smluvních podmínek	Údaje
Procento Podmíněných obnosů	13.5.(b) (ii)	Nepoužije se.
Úpravy v důsledku změn nákladů	13.8	Použije se Pod-článek 13.8.1.

Obrázek. č. 8: Výňatek ze smluvních podmínek Smlouvy o dílo. ^[75, str. 13]

V posledních letech je jedním z mála případů použití valorizace ve stavebnictví stavba úseku dálnice D11 z Hradce Králové do Smiřic v délce 15,5 kilometru. ^[77]

Konsorcium společností Eurovia, Metrostav a Swietelsky v úterý 29. ledna 2019 oznámilo podmíněčné odstoupení od smlouvy na stavbu úseku z Hradce Králové do Smiřic, podle jejich názoru jim totiž Ředitelství silnic a dálnic ČR řádně nepředalo staveniště. Ředitelství silnic a dálnic ČR na to pak o den později reagovalo vypovězením smlouvy. ^[77]

Stavba úseku D11 přitom začala 2. října 2018 za přítomnosti premiéra Andreje Babiše. Do 29. ledna 2019 však nedošlo k převzetí staveniště z důvodu nesouladu stavu uvedeného v zadávací dokumentaci veřejné zakázky a skutečného stavu. 29. ledna 2019 pak firmám vypršela zadávací lhůta, v průběhu které jsou vázány svou cenou. ^[77]

Za velkého mediálního tlaku se do záležitosti vložil taktéž ministr dopravy Dan Ťok a následně se 11. února 2019 Ředitelství silnic a dálnic ČR se sdružením dodavatelů dohodlo a podepsalo dodatek ke Smlouvě o dílo. ^[78]

„ŘSD v dodatku přiznalo, že stavebním firmám ve lhůtě 12 měsíců od podpisu smlouvy neoznámilo zahájení stavby. Učinit tak mělo do 1. září 2018. Protože ŘSD neoznámilo zahájení stavby do 12 měsíců, vznikl stavebním firmám podle smlouvy nárok na dodatečnou platbu. Včasné neoznámení zahájení stavby je v dodatku zdůvodněno prodloužením řízení o vydání stavebních povolení kvůli námitkám hnutí Děti Země.“ ^[78]

Podle dodatku ke smlouvě firmy dostanou namísto požadovaných 200 milionů korun 148,63 milionů korun bez DPH navíc k původní “vysoutěžené“ ceně 2,594 miliardy korun bez DPH, což je podle expertů vhodnější varianta než vypsání nového výběrového řízení. ^[77]^[78]

K převzetí staveniště pak skutečně došlo v pondělí 25. února 2019 a práce na staveništi jsou k 7. prosinci 2019 v průběhu. ^[79]^[80]

Skutečnost, že je stát (prostřednictvím Ředitelství silnic a dálnic ČR) ochotný stavebním firmám kompenzovat zvýšené vstupní náklady v důsledku časových průtahů až v krajním případě (kdy se dodavatelé chystají odstoupit od smlouvy) je však zarážející až alarmující.

5.3 Návrh opatření

Zdá se jako logické a stavební praxe toto jen potvrzuje, že pokud je na stavební zakázce finanční nedostatek či tíseň, dochází ke snižování kvality stavebního díla. Pokud z finančních důvodů dojde ke krizi firmy a k předčasnému přerušení stavebních prací a je vypsáno nové výběrové řízení, téměř vždy je tato situace pro investora nevýhodná a to zejména finančně. V takovýchto případech dojde téměř vždy ke značnému prodražení výsledného díla. Proto je vhodné této situaci předcházet vhodným opatřením.

Zřejmě nejvhodnějším opatřením z hlediska vývoje cen stavebních prací a změny vstupních nákladů v čase pro veřejné zakázky na rozsáhlé dopravní stavby by u takovýchto zakázek bylo postupovat dle principu valorizace tak, jak je popsána v článku 13.8.2 Zvláštních podmínek Ministerstva dopravy ČR, které adaptují Obecné smluvní podmínky FIDIC - tzv. RED BOOK pro účely českého prostředí.

Jako nejvhodnější řešení se toto zdá, neboť je tato varianta již smluvně dokumentována, odpadá tedy problém diskuze mezi odbornou i laickou veřejností a taktéž s tím související průzkum.

Druhým argumentem je taktéž věrohodnost, pohotovost a spolehlivost Českého statistického úřadu, jež je zdrojem dat pro indexy cen stavebních prací, dle kterých je výše valorizace určována. (viz. kapitola 5.1)

Zřejmě jediným argumentem komplikujícím použití této valorizace pro rozsáhlé dopravní stavby je fakt, že indexy cen stavebních prací jsou sledovány podle Třídníku stavebních konstrukcí a prací, spadajícího pod cenovou soustavu ÚRS. Oproti tomu, většina dopravních staveb má soupis prací a rozpočet vytvářen dle Oborového třídníku stavebních konstrukcí a prací (viz. kapitola 2.3).

Lze se však domnívat, že by Český statistický úřad dokázal vytvořit a sledovat indexy cen stavebních prací tříděné i podle Oborového třídníku stavebních konstrukcí a prací.

Jako podklady pro Český statistický úřad a indexy cen dle OTSKP by pak mohla sloužit část Metodického pokynu, konkrétně přílohy č. 6 - 8 uvedené v jejím závěru:

Příloha č. 6: Orientační seznam základních profesí

Příloha č. 7: Orientační seznam základních stavebních strojů a zařízení

Příloha č. 6: Orientační seznam základních materiálů [81, str. 33-36]

Například Příloha č. 6 - Orientační seznam základních profesí je zde pro představu vyobrazen jako obrázek č. 9:

Příloha č.6 ORIENTAČNÍ SEZNAM ZÁKLADNÍCH PROFESÍ

Asfaltér silniční
Betonář stavebních konstrukcí
Dlaždič
Hlídač
Instalatér
Instalatér topenář
Kameník
Kladeč potrubí
Kladeč podlahových krytin
Klempíř
Lešenář
Lodník
Malíř stavební
Montér ocelových konstrukcí
Natěrač (lakýrník stavební)
Obkladač
Omítkař
Pokrývač
Pomocný dělník
Pomocník střelmistra
Potápěč
Řidič jeřábu (státní zkouška *)
Řidič silničních strojů *)
Řidič stavebních strojů *)
Stavební dělník
Stavební montážník
Střelmistr
Strojník
Svářeč
Tesař
Traťový dělník
Truhlář stavební
Tunelář
Zámečnick stavební
Zedník
Železář (železobetonář)

*) **Poznámka:** Přichází v úvahu, jen když přímá mzda řidiče není součástí hodinové sazby příslušného stroje.

Obrázek č. 9: Orientační seznam základních profesí dle OTSKP ^[81, str. 33]

Je velmi pravděpodobné, že sledováním cen základních profesí, stavebních strojů a zařízení a materiálů dle OTSKP, lze poměrně zodpovědně určit valnou většinu Indexů cen stavebních prací dle třídění OTSKP a tím zajistit spravedlivou valorizaci v průběhu trvání staveb veřejných zakázek na rozsáhlé dopravní stavby.

Skutečností, která by podpořila tvorbu Indexů cen stavebních prací dle třídění OTSKP, je nemalé množství nákladů, které stát (prostřednictvím jím zřizovaných organizací - např. Ředitelství silnic a dálnic ČR) na stavbu rozsáhlých dopravních staveb vydává.

Jak je patrné z Obrázku č. 10, v České republice se v roce 2018 v oblasti dopravních (inženýrských) staveb investovalo do stavebních prací téměř 115 miliard Kč, což je přibližně 25% z hodnoty všech stavebních prací na území České republiky. ^[92, str. 463, 471]

Obrázek č. 11 pak zobrazuje rozložení těchto nákladů dle příslušných stavebních děl.

Zdá se tedy jako rozumné, pro stavební práce o takovémto finančním objemu, zajistit spravedlivou valorizaci dle nejvhodnějších ukazatelů - Indexů cen stavebních prací dle třídění OTSKP.

Stavební práce „S“ podle směrů výstavby
Construction work “S” by type of construction

v mil. Kč, běžné ceny

Ukazatel	2010	2015	2016	2017	2018
Stavební práce „S“ celkem	488 690	459 051	424 609	453 431	501 984
v tom:					
v tuzemsku	477 793	446 104	410 719	437 542	487 526
v tom:					
nová výstavba, rekonstrukce a modernizace	356 289	326 340	292 297	314 437	362 659
v tom:					
bytové budovy	56 711	51 603	57 574	59 791	73 689
nebytové budovy nevýrobní	62 929	56 185	42 645	48 462	73 143
nebytové budovy výrobní	54 337	62 155	71 171	88 662	88 428
inženýrské stavby	175 911	151 693	117 927	114 584	123 517
vodohospodářské stavby	6 401	4 704	2 980	2 937	3 881
opravy a údržba	121 504	119 764	118 422	123 105	124 867
v zahraničí	10 897	12 947	13 890	15 889	14 458

Obrázek č. 10: Stavební práce podle směrů výstavby dle ČSÚ [92, str. 471]

Stavební práce „S“ v tuzemsku podle klasifikace stavebních děl*)
Construction work “S” in the Czech Republic by the CZ-CC)*

v %						Percentage
Skupina, oddíl CZ-CC	2010	2015	2016	2017	2018	CZ-CC division, group
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
Dálnice, silnice, místní a účelové komunikace	20,7	19,2	18,8	18,2	17,2	Highways, streets and roads
Dráhy kolejové	6,5	11,0	9,3	5,9	6,9	Railways
Plochy letišť	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	Airfield runways
Mosty, visuté dálnice, tunely, podjezdy a podchody	6,7	2,6	2,1	2,1	2,6	Bridges, elevated highways, tunnels and subways

*) podniky s 20 a více zaměstnanci

*) Enterprises with 20+ employees.

Obrázek č. 11: Stavební práce podle klasifikace stavebních děl dle ČSÚ [92, str. 473]

Závěr

V diplomové práci byl znázorněn a posouzen vývoj cen stavebních prací v průběhu zadávací lhůty i po této lhůtě u nadlimitních veřejných zakázek na rozsáhlé dopravní stavby.

Analýzou této problematiky byly zadávací podmínky veřejných zakázek v této oblasti posouzeny jako nespravedlivé pro dodavatele stavebních prací. Podmínky mohou vytvářet nezdravé až likvidační tržní prostředí.

V poslední kapitole bylo poukázáno na opatření, jež v minulosti účinně fungovalo a s drobnými úpravami by mohlo, a to pravděpodobně ještě lépe, opět fungovat v následujících dekádách.

Diplomová práce svým rozsahem neodpovídá jako plnocenný podklad pro změnu legislativy či metodiky fungování veřejných zakázek na stavební práce pro rozsáhlé dopravní stavby. Může však posloužit jako podklad k dalšímu průzkumu a šetření, jež pro dodavatele stavebních prací vytvoří lepší podmínky.

Seznam zdrojů:

- [1] PODEŠVA, V., SOMMER, L., VOTRUBEC, J., FLAŠKÁR, M., HARNACH, J., MĚKOTA, J., JANOUŠEK, M. *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Zákon o registru smluv. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 1. vyd. 1108 str., ISBN 978-80-7552-102-6
- [2] ČESKO. zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2019 [cit. 29. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-134#p1-1-e>
- [3] ČESKO. vyhláška č. 169/2016 Sb., o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2019 [cit. 29. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-169#p12-4>
- [4] *Změny finančních limitů pro zadávání veřejných zakázek*. [online] 29.12.2017 [cit. 29. 10. 2019]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Aktuality/Zmeny-financnich-limitu-pro-zadavani-verejnych-zakazek>
- [5] *OTSKP, aktualizace 2019 - POPISOVNÍK*. [online]. 2019. [cit. 30. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.sfdi.cz/pravidla-metodiky-a-ceniky/cenove-databaze/>
- [6] *Cenová soustava ÚRS*. [online]. [cit. 30. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.pro-rozpocty.cz/software-a-data/cenova-soustava-urs-cs-urs-/>
- [7] *Cenová soustava RTS DATA*. [online]. [cit. 30. 10. 2019]. Dostupné z: https://www.rts.cz/cenova_soustava.aspx
- [8] *OTSKP, aktualizace 2019 - TRÍDNÍK*. [online]. 2019. [cit. 30. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.sfdi.cz/pravidla-metodiky-a-ceniky/cenove-databaze/>
- [9] *Ředitelství silnic a dálnic*. [online]. 2019. [cit. 5. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.rsd.cz/wps/portal/web/rsd/Reditelstvi-silnic-a-dalnic>
- [10] *Profil zadavatele*. [online]. 2019. [cit. 5. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profily/RSD>
- [11] *Oznámení o zahájení zadávacího řízení*. [online]. 27.2.2017. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form02/Display/7241>
- [12] *Oznámení o zahájení zadávacího řízení*. [online]. 22.5.2017. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form02/Display/18076>

- [13] *Oznámení o zahájení zadávacího řízení.* [online]. 30.8.2017. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form02/Display/32915>
- [14] *Oznámení o výsledku zadávacího řízení.* [online]. 5.1.2018. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form03/Display/49370>
- [15] *Oznámení o výsledku zadávacího řízení.* [online]. 20.9.2018. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form03/Display/80934>
- [16] *Oznámení o výsledku zadávacího řízení.* [online]. 10.8.2018. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form03/Display/80606>
- [17] *Oznámení o výsledku zadávacího řízení.* [online]. 4.5.2018. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form03/Display/65532>
- [18] *Oznámení o výsledku zadávacího řízení.* [online]. 10.8.2018. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form03/Display/80615>
- [19] *Oznámení o výsledku zadávacího řízení.* [online]. 11.10.2018. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form03/Display/88967>
- [20] *Oznámení o výsledku zadávacího řízení.* [online]. 25.2.2019. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form03/Display/105845>
- [21] *Oznámení o výsledku zadávacího řízení.* [online]. 4.2.2019. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form03/Display/104752>
- [22] *Oznámení o zahájení zadávacího řízení.* [online]. 22.10.2018. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form02/Display/82478>
- [23] *Oznámení o zahájení zadávacího řízení.* [online]. 13.2.2019. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form02/Display/97811>
- [24] *Oznámení o zahájení zadávacího řízení.* [online]. 7.3.2019. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form02/Display/102759>
- [25] *Oznámení o zahájení zadávacího řízení.* [online]. 6.3.2019. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form02/Display/107370>
- [26] *Oznámení o zahájení zadávacího řízení.* [online]. 1.4.2019. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form02/Display/107373>
- [27] *Oznámení o zahájení zadávacího řízení.* [online]. 9.5.2019. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form02/Display/115542>
- [28] *VZ0021514: D8 Oprava AB vozovky km 5,151 až -2,248 L.* [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=85097>

- [29] VZ0025020: D1 Rekonstrukce vozovky km 189,5 - 181,8 vlevo. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=90553>
- [30] VZ0029749: D11 km 0,0-8,00 - výměna vozovkových vrstev včetně modernizace souvisejících zařízení dálnice (kanalizace, atd.) včetně křižovatkových větví s D0. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=98250>
- [31] VZ0029727: I/19 Kámen obchvat. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=98206>
- [32] VZ0036565: D1 modernizace - úsek 16, EXIT 119 Velký Beranov - EXIT 134 Měřín. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=168291>
- [33] VZ0036941: I/55 MÚK s ČD Přerov - Předmostí. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=168961>
- [34] VZ0037419: I/38 Želetava - hranice kraje. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=169757>
- [35] VZ0044157: D5 Oprava CB vozovky v km 100,5 - 110,3 vpravo. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=182115>
- [36] VZ0049669: I/35 Hořice - most ev.č. 35-069. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=191705>
- [37] VZ0052946: I/20 a II/231 V Plzni, Plaská - Na Roudné - Chrástecká, 2. etapa. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=196850>
- [38] VZ0053078: D35 Opatovice - Časy. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=197086>
- [39] VZ0057055: I/68 Třanovice - Nebory. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=204051>
- [40] VZ0064130: D5 Oprava AB vozovky v km 48,000 - 61,800 vpravo. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=219089>
- [41] VZ0065101: D2 Rekonstrukce CB vozovky km 3,2 - 9,7 vpravo. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=223302>
- [42] VZ0065207: D1 Oprava dálnice D1 od km 2,350 do km 11,200 P a odpočívák Újezd u Průhonic L+P. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=223821>
- [43] VZ0067031: D48 Frýdek-Místek, obchvat - II. etapa. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=232026>

- [44] VZ0069298: I/33 Česká Skalice - Kleny, oprava silnice. [online]. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=243426>
- [45] Oznámení o zakázce. [online]. 20.9.2016. [cit. 6. 11. 2019]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Form/Display/678385>
- [46] Rozhodnutí: R0095/2018/VZ-21598/2018/322/LKa. [online]. 24.7.2018. [cit. 6. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-15555.html>
- [47] Oznámení o výsledku zadávacího řízení. [online]. 3.8.2018. [cit. 6. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form03/Display/79732>
- [48] Oznámení o zahájení zadávacího řízení. [online]. 22.8.2018. [cit. 31. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form02/Display/81326>
- [49] Oznámení o zakázce. [online]. 21.9.2016. [cit. 6. 11. 2019]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Form/Display/676095>
- [50] Oprava. [online]. 12.1.2017. [cit. 6. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form14/Display/11042>
- [51] Oznámení o výsledku zadávacího řízení. [online]. 27.8.2018. [cit. 6. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form03/Display/81031>
- [52] Oznámení o výsledku zadávacího řízení. [online]. 7.10.2019. [cit. 6. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form03/Display/137517>
- [53] PRAGOPROJEKT, a.s. VZOROVÝ PŘÍČNÝ ŘEZ - ČÁST1. [online]. 07.2018. [editováno 18. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=197086>
- [54] OTSKP - SPK - EXPERTNÍ CENY SFDI - CÚ 2012. [online]. prosinec 2012. [cit. 19. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.sfdi.cz/pravidla-metodiky-a-ceniky/cenove-databaze/>
- [55] OTSKP - SPK aktualizace 2013. [online]. 28.1.2014. [cit. 19. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.sfdi.cz/pravidla-metodiky-a-ceniky/cenove-databaze/>
- [56] OTSKP - SPK aktualizace 2015. [online]. 23.1.2015. [cit. 19. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.sfdi.cz/pravidla-metodiky-a-ceniky/cenove-databaze/>
- [57] OTSKP - SPK, aktualizace 2016 - TŘÍDNÍK. [online]. duben 2016. [cit. 19. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.sfdi.cz/pravidla-metodiky-a-ceniky/cenove-databaze/>
- [58] OTSKP - SPK, aktualizace 2017 - TŘÍDNÍK. [online]. únor 2017. [cit. 19. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.sfdi.cz/pravidla-metodiky-a-ceniky/cenove-databaze/>
- [59] OTSKP - SPK, aktualizace 2018 - TŘÍDNÍK. [online]. duben 2018. [cit. 19. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.sfdi.cz/pravidla-metodiky-a-ceniky/cenove-databaze/>

- [60] SCHNEIDEROVÁ HERALOVÁ, R., STŘELCOVÁ, I., VITÁSEK, S., STRNAD, M. *Kalkulace nákladů ve stavebnictví*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, Fakulta stavební, 2017, 1. vyd. 144 str., ISBN 978-80-01-06348-4
- [61] ZAJÍČEK, J. a kol.: *Technologie staveb vozovek*. Praha: ČKAIT, 2014, 1.vyd. 392 str., ISBN 978-80-87438-59-6
- [62] *Indexy cen průmyslových výrobců podle Klasifikace produkce. (CZ-CPA 2015)*. [online]. 18.11.2019 [cit. 20. 11. 2019]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/ipc_cr
- [63] *Zaměstnanost a mzdy (předběžné údaje)*. [online]. 6.11.2019 [cit. 22. 11. 2019]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/sta_cr
- [64] *Štítek nominální mzda*. [online]. [cit. 22. 11. 2019]. Dostupné z: <https://tema.finance.cz/d/nominalni-mzda/>
- [65] *Průměrné spotřebitelské ceny pohonných hmot v ČR (týdenní zjišťování)*. [online]. 22.11.2019 [cit. 22. 11. 2019]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/setreni-prumernych-cen-vybranych-vyrobnu-pohonne-hmoty-a-topne-oleje-casove-rady>
- [66] *Soud vyhlásil úpadek stavební firmy SDS Exmost*. [online]. 13.10.2016 [cit. 22. 11. 2019]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/ekonomika/1935224-soud-vyhlasil-upadek-stavebni-firmy-sds-exmost>
- [67] *Soud poslal SDS Exmost do konkurzu, firmě nezbyli skoro žádní zaměstnanci*. [online]. 18.1.2017 [cit. 22. 11. 2019]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/brno/zpravy/sds-exmost-konkurz-krajsky-soud.A170118_140658_brno-zpravy_krut
- [68] *Smluvní podmínky pro výstavbu pozemních a inženýrských staveb projektovaných objednatelem. Obecné podmínky*. [online]. 1999 [cit. 6. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/seznamDokumentu.jsf?id=197086>
- [69] *Smluvní podmínky pro výstavbu pozemních a inženýrských staveb projektovaných objednatelem. Zvláštní podmínky*. [online]. 27.1.2016 [cit. 6. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/seznamDokumentu.jsf?id=197086>
- [70] *Změny smlouvy o dílo dle FIDIC v předmětu a ceně díla*. [online]. 21.8.2018 [cit. 6. 12. 2019]. Dostupné z: <http://www.silnice-zeleznice.cz/clanek/zmeny-smlouvy-o-dilo-dle-fidic-v-predmetu-a-cene-dila/>
- [71] *INDEXY CEN STAVEBNÍCH KONSTRUKCÍ A PRACÍ PODLE TSKPstat*. [online]. 18.11.2019 [cit. 6. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/indexy-cen-stavebnich-praci-indexy-cen-stavebnich-del-a-indexy-nakladu-stavebni-vyroby-ctvrtletni-casove-rady-3-ctvrtleti-2019>

- [72] *Metodické vysvětlivky.* [online]. 18.11.2019 [cit. 6. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/indexy-cen-stavebnich-praci-indexy-cen-stavebnich-del-a-indexy-nakladu-stavebni-vyroby-ctvrtletni-casove-rady-3-ctvrtleti-2019>
- [73] *Ředitelství silnic a dálnic ČR - I/35 Val. Meziříčí - Lešná, 3. etapa - realizace stavby.* [online]. 14.12.2016 [cit. 7. 12. 2019]. Dostupné z: <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/829597>
- [74] *Souhrn smluvních dohod.* [online]. 14.12.2016 [cit. 7. 12. 2019]. Dostupné z: <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/829597>
- [75] *Smlouva o dílo. D35 Opatovice - Časy.* [online]. 8.2.2019 [cit. 7. 12. 2019]. Dostupné z: <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/8157783>
- [76] *Příloha k nabídce.* [online]. 7.10.2019 [cit. 7. 12. 2019]. Dostupné z: <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/10362118>
- [77] *Řok se s Eurovii dohodl na vytvoření dodatku k smlouvě k D11.* [online]. 30.1.2019 [cit. 7. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/tok-se-s-eurovii-dohodl-na-vytvoreni-dodatku-k-smlouve-k-d11/1715625>
- [78] *D11 se prodáží o 148 milionů. Byla to nejrozumnější varianta, řekl Řok.* [online]. 12.2.2019 [cit. 7. 12. 2019]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/ekonomika/doprava/dalnice-d11-eurovia-metrostav-swietelsky-rsd-dodatek-smlouvy.A190212_081858_eko-doprava_jn
- [79] *Bagry už pracují na D11 do Smiřic, dálnice přiblíží i stavbu cyklostezky.* [online]. 26.2.2019 [cit. 7. 12. 2019]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/dalnice-d11-hradec-kralove-smirice-bagry-cyklostezka-stavba-eurovia.A190226_153211_hradec-zpravy_pos
- [80] *Dálnice D11 na hranice s Polskem by mohla být hotová v roce 2026.* [online]. 11.10.2019 [cit. 7. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/ekonomika/clanek/dalnice-d11-na-hranice-s-polskem-by-mohla-byt-hotova-v-roce-2026-40299464>
- [81] *OTSKP, aktualizace 2019 - METODICKÝ POKYN.* [online]. 2019. [cit. 7. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.sfdi.cz/pravidla-metodiky-a-ceniky/cenove-databaze/>
- [82] *Soupisy a ceny prací.* [online]. 2019 [cit. 15. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.rsd.cz/wps/portal/web/technicke-predpisy/soupisy-a-ceny-praci>
- [83] *Porovnání položek OTSKP oproti měrným cenám.* [online]. 22.3.2019 [cit. 15. 12. 2019]. Dostupné z: http://merne-naklady-staveb.cz/2017/vysledky_vyhodnoceni/porovnaní_OTSKP/
- [83] *Pokud stát nepodpoří učiliště, za deset let nebude mít kdo pracovat rukama, říká šéf Skansky Jurka.* [online]. 12.8.2019 [cit. 15. 12. 2019]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-66621740-pokud-stat-nepodpori-uciliste-za-deset-let-nejbude-mit-kdo-pracovat-rukama-rika-sef-skansky-jurka>

- [84] *Výroční zpráva o stavu veřejných zakázek v České republice za rok 2018*. [online]. květen 2019 [cit. 22. 12. 2019]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Vyrocnizpravy-a-souhrnne-udaje-o-verejnych-zakazk/Vyrocnizpravy-o-stavu-verejnych-zakazek>
- [85] *Výroční zpráva o stavu veřejných zakázek v České republice za rok 2016*. [online]. květen 2017 [cit. 22. 12. 2019]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Vyrocnizpravy-a-souhrnne-udaje-o-verejnych-zakazk/Vyrocnizpravy-o-stavu-verejnych-zakazek>
- [86] *Technické pomůcky k činnosti autorizovaných osob. Rozpočtování staveb*. [online]. 2017 [cit. 22. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.profesis.cz/parser/go/4c7a692f314e32397039546c666b3479532f796457304d4d754c514b62424644374c5a41462b4f6b436974766b6c724d677a756568437478725a7375724a394d>
- [87] *11060: D35 Opatovice - Časy (užší řízení, stavební práce)*. [online]. 2017 [cit. 22. 12. 2019]. Dostupné z: https://egordion.tendersystems.cz/nabidkaGORDION/zakazka.seam?mode=zakladni_udaje&cid=2332022
- [88] *Identifikační údaje účastníků*. [online]. 23.11.2018 [cit. 22. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/seznamDokumentu.jsf?id=197086>
- [89] *11070: 114 - I/68 Třanovice - Nebory (otevřené řízení, stavební práce)*. [online]. 24.8.2018 [cit. 27. 12. 2019]. Dostupné z: https://egordion.tendersystems.cz/nabidkaGORDION/zakazka.seam?mode=zakladni_udaje&cid=2479119
- [90] *Identifikační údaje účastníků*. [online]. 17.1.2019 [cit. 27. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/seznamDokumentu.jsf?id=204051>
- [91] *Metodika pro zadání veřejné zakázky formou „DESIGN - BUILD“ pro dopravní stavby v ČR. Závěrečná zpráva*. [online]. leden 2015 [cit. 27. 12. 2019]. Dostupné z: https://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/metodiky/2015_metodika_db_zaverecna_zprava.pdf
- [92] *Statistická ročenka České republiky. 2019*. [online]. 2019 [cit. 27. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-ceske-republiky-2019>
- [93] *CENÍK OTSKP – ceník podle oborového třídíku stavebních konstrukcí a prací vydaného Ministerstvem dopravy ČR*. [online]. [cit. 30. 12. 2019]. Dostupné z: <http://www.cenovasoustava.cz/default.asp?Typ=1&ID=1&BId=1&Pop=1&IDmH=1055813&IDm=1094601&Menu=OTSKP%20-%20SPK>
- [94] *Co je Tržní cena*. [online]. [cit. 30. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/slovník/trzni-cena>

Literatura:

PODEŠVA, V., SOMMER, L., VOTRUBEC, J., FLAŠKÁR, M., HARNACH, J., MĚKOTA, J., JANOUŠEK, M. *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Zákon o registru smluv. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 1. vyd. 1108 str., ISBN 978-80-7552-102-6

ZAJÍČEK, J. a kol.: *Technologie staveb vozovek*. Praha: ČKAIT, 2014, 1.vyd. 392 str., ISBN 978-80-87438-59-6

OTSKP, aktualizace 2019 [online]. 2019. Dostupné z: <https://www.sfdi.cz/pravidla-metodiky-a-ceniky/cenove-databaze/>

Legislativa:

Zákon č. 134/2016 Sb. ze dne 19. dubna 2016 o zadávání veřejných zakázek.

Vyhláška č. 169/2016 Sb. ze dne 12. května 2016. Vyhláška o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr.

Seznam obrázků:

Obrázek č. 1: Seznam stavebních dílů popisovníku OTSKP	23
Obrázek č. 2: Příklad konkrétní položky třídíku OTSKP	24
Obrázek č. 3: Základní schéma kódu položky OTSKP	25
Obrázek č. 4: Struktura číselného klíče TSKP	26
Obrázek č. 5: Příklad konkrétní položky třídíku TSKP	26
Obrázek č. 6: Znázornění nosných položek	46
Obrázek č. 7: Porovnání položek OTSKP oproti měrným cenám	53
Obrázek č. 8: Výňatek ze smluvních podmínek Smlouvy o dílo	77
Obrázek č. 9: Orientační seznam základních profesí dle OTSKP	81
Obrázek č. 10: Stavební práce podle směrů výstavby dle ČSÚ	83
Obrázek č. 11: Stavební práce podle klasifikace stavebních děl dle ČSÚ	83

Seznam grafů:

Graf č. 1: Přehled zadaných veřejných zakázek dle limitu	11
Graf č. 2: Hodnota zadaných veřejných zakázek dle limitu	11
Graf č. 3: Průměrná hodnota koeficientu v jednotlivých letech	31
Graf č. 4: Porovnání expertní a tržní ceny: VRTY PRO PILOTY TŘ. II DO 1200MM	51
Graf č. 5: Porovnání expertní a tržní ceny: LITÝ ASFALT MA IV (OCHRANA MOSTNÍ IZOLACE) 16 TL. 40MM MODIFIK	52
Graf č. 6: Porovnání expertní a tržní ceny: PROPUSTY Z TRUB DN DO 1600MM	52
Graf č. 7: Indexy cen průmyslových výrobců dle ČSÚ - Kamenivo, písek a jíla	56
Graf č. 8: Indexy cen průmyslových výrobců dle ČSÚ - Ropa; indexy roční	57
Graf č. 9: Indexy cen průmyslových výrobců dle ČSÚ - Ropa; indexy měsíční	57
Graf č. 10: Indexy cen průmyslových výrobců dle ČSÚ - Ostatní výrobky získané jednostupňovým zpracováním oceli	58
Graf č. 11: Indexy cen průmyslových výrobců dle ČSÚ - Cement, vápno a sádra	58
Graf č. 12: Indexy cen průmyslových výrobců dle ČSÚ - Ostatní stroje pro speciální účely	60

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1: Porovnání veřejných zakázek - vztah předpokládané a smluvní ceny	29
Tabulka č. 2: Nabídky: D35 Opatovice - Časy, 20.10.2017	34
Tabulka č. 3: Nabídky: D35 Opatovice - Časy, 23.11.2018	36
Tabulka č. 4: Nabídky: I/68 Třanovice - Nebory, 18.1.2017	38
Tabulka č. 5: Nabídky: I/68 Třanovice - Nebory, 17.1.2019	39
Tabulka č. 6: Srovnání cen veřejných zakázek	41
Tabulka č. 7: Srovnání nabídkových cen veřejných zakázek	42
Tabulka č. 8: Výběr nosných položek	45
Tabulka č. 9: Posouzení vývoje cenové hladiny OTSKP, porovnání expertních a tržních cen	48
Tabulka č. 10: Průměrná hrubá měsíční nominální mzda ve stavebnictví dle ČSÚ	59
Tabulka č. 11: Průměrné spotřebitelské ceny pohonných hmot v ČR dle ČSÚ	61
Tabulka č. 12: Indexy cen stavebních konstrukcí a prací podle TSKPstat	72